

DRAUGAS

PERIODICALS
February 5, 1999

Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS - FRIDAY, VASARIO - FEBRUARY 5, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02/04/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTH.LINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 25
Kaina 50 c.

Lietuva keliauja iš Vidurio į Šiaurės Europą

Talinas-Vilnius, vasario 4 d. (Elta) — Prezidentas Valdas Adamkus teigia, kad Lietuva siekia per glaudesnę bendradarbiavimą su Skandinavijos valstybėmis daryti didesnę įtaką visoje Europoje vykstantiems reikiams.

„Lietuva yra tam tikrame pereinamajame laikotarpyje iš Vidurio į Šiaurės Europą. Pats aš asmeniškai esu labai suinteresuotas kuo glaudesniu bendradarbiavimu su Šiaurės šalimis“, interviu Estijos laikraščiui „Postimees“ sakė V. Adamkus.

Prezidentas pabrėžė, kad dabar palaikomi glaudūs Lietuvos ir Lenkijos ryšiai turi didelę reikšmę regionio bendradarbiavimo kontekste. „Lenkijos prezidentas man yra pasakęs, kad jis labai skatiną bendradarbiavimą tarp visų Baltijos regiono valstybių. Ta tema esu kalbėjęs ir su savo kolega iš Latvijos, kuris mąsto lygiai taip pat“, teigė V. Adamkus.

Pasak Lietuvos vadovo, Vilniaus ir Varšuvos bendradarbiavimas vyksta „labai natūraliai“, bet „glaudūs santykiai tarp visų regiono valstybių, taip pat ir Skandinavijos, galėtų įrodyti šio regiono

svarbą visai Europai ir tam tikra prasme darytų įtaką visame žemyne vykstantiems procesams“.

V. Adamkus priminė, kad Baltijos valstybių bendradarbiavimo idėja yra labai sena — ji kilo dar prieš II pasaulinį karą ir tolydžio stiprėjo, kol Lietuva, Latvija ir Estija buvo okupuotos.

Lietuvos vadovo nuomone, nėra jokių kliūčių bendradarbiavimui tarp regiono valstybių pletoti. „O jeigu to bendradarbiavimo kai kur mažoka, tai dar nėra tragedija“, sakė prezidentas.

Atsakydamas į klausimą dėl nesutarimų tarp Latvijos ir Lietuvos jūros sienos nustatymo klausimu, prezidentas teigė, kad ši problema taip pat lengvai išsprendžiama. „Tik mes patys turėtume būti labiau iniciatyvūs. Iki šiol problemos sprendimui trukdė Latvijos vidaus problemos — parlamento rinkimai, tautinių mažumų ir pilietybės klausimai. Tačiau jie išspręsti, todėl galėsime imtis darbo ir, manau, kas dar šios vasaros pabaigoje niekas neprimins Latvijos ir Lietuvos sienų ginčo“, pareiškė V. Adamkus.

Vilnių slegia skolos tarptautinėms organizacijoms

Vilnius, vasario 4 d. (Elta) — Lietuvos nėra tarp valstybių, pavyzdžiui, mokančių narystės įmokas Jungtinėms Tautoms. Bet Lietuvos diplomatai siekia, kad per porą artimiausių metų būtų apmokėtos skolos šiai ir kitoms organizacijoms.

Jungtinės Tautos šią savaitę paskelbė, kad valstybės-narės pradeda sąžiningiau mokėti kasmetines įmokas. Iš 185 1998 metų įmokos laiku sumokėjo 32 valstybės ir tai — geriausias rodiklis per pastaruosius 5 metus.

Jungtinės Tautos vis tikisi, kad kasmet įmokas į biudžetą šios organizacijos narės sumokės kiekvienų metų sausio mėnesį. Tačiau „garbingiausiomis narėmis“ tampa tik nedidelės valstybių dalys.

Užsienio reikalų ministerijos Tarptautinių organizacijų vedėja Dalia Kraulytė sakė, kad Lietuva jau yra sumokėjusi JT dalį 1997 m. mokesčio ir visiškai nepradėjusi

mokėti praėjusių metų įmokos. Tačiau ji konkrečiai nenurodė, kiek Lietuva skolinga JT. Ambasadorius JT Oskaras Jusys praėjusių vasarą sakė, kad Lietuvos skola tuo metu sudarė apie 2 mln. dolerių.

Beje, Lietuvos diplomatai dideliu pasisekimu vadina tai, kad finansinis valstybės indėlis į pagrindinį JT biudžetą vis mažėja, šiemet jis sudarė 0.022 proc.

Pasak URM skyriaus vedėjos D. Kraulytės, šiemet iš viso numatyta 20 mln. litų, kurie bus panaudoti Lietuvos narystės tarptautinėse organizacijose mokesčiams sumokėti. Lietuva šiuo metu moka įmokas 45 organizacijoms.

Diplomatė teigia, kad ne vienai tarptautinei organizacijai Lietuva nėra skolinga daugiau negu dvejų metų narystės mokesčių. URM siekia, kad iki 2001 metų Lietuva apmokėtų šias skolas.

Buęs „Lietuvos aidą“ redaktorius jau laisvėje

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) — Po daugiau nei 7 mėnesių kalinimo ketvirtadienį iš Vilniaus sustiprinto režimo patalpos darbų kolonijos ir laisvę paleistas žurnalistas ir rašytojas Saulius Stoma.

„Aš noriu visus bučiuoti ir sveikinti gyvenimą. Kartais pagalvoju, kad laisvėje žmonės kartais vaikšto liūdini, nelaimingi, dėl kažko pergėvena, iš tikrųjų gyvenimas laisvėje yra tokia vertybė, kad reikia džiaugtis juo“, sakė žurnalistas S. Stoma.

Per 3-4 mėnesius jis ketina baigti savo naują knygą, kurią jau įpusėjo. S. Stoma teigė, jog dabar ketina dirbti tik kurybinį darbą.

„Aš tai priimu kaip likimo dovaną. Jeigu to būčiau nepatyręs, būčiau skurdesnis ir kaip asmenybė, ir kaip rašy-

tojas“, apie savo įkalinimą sakė S. Stoma.

Jis teigė, jog kalėti jam buvo ne itin sunku, nes nesijautė ką nors bloga pridarius. Jis teigė, kad kada nors viskas paaiškės, nes „tie popieriai kažkur guli ir kada nors kažkas patikrins“.

„Geriau gauti malonę iš tokio prezidento, negu išteisinimą iš tokio teisėjo“, kalbėdamas apie teisingumą, sakė S. Stoma.

S. Stoma 1997 metais už finansinius pažeidimus, kai dirbo dienraščio „Lietuvos aidas“ vyriausiojo redaktoriu, buvo nuteistas kalėti 5 metus. Prezidento Valdo Adamkaus vadovaujama Malonės komisija sausio 22 dieną patenkino S. Stomos malonės prašymą, ir prezidento dekretu paskelbus „Valstybės žiniuose“, kitą

Vilniuje įvykusioje spaudos konferencijoje Rusijos pareigūnai sakė, jog, jeigu „Mažeikių nafta“ sutiktų daugiau mokėti Rusijai už naftą, Mažeikių gamykla nereikėtų stovėti be darbo.

Nuotr. (iš kairės) Rusijos ambasados ministras-patarijas Valerij Poljakov, Lietuvoje veikiančios „LUKOil Baltija“ generalinis direktorius Ivan Paleičik ir Rygoje įsikūrusios verslo „LUKOil Baltia Group“ generalinis direktorius Chaim Kagan.

Rusai nepripažįsta savo kaltės dėl naftos Lietuvai sustabdymo

Vilnius, vasario 3 d. (BNS) — Rusijos kuro ir energetikos ministerija kol kas nepateikė jokių papildomų tvarkaraščių iš kuro ir energetikos ministerijos mes negavome. Tvarkaraščio nėra, vadinasi, „LUKOil“ nestabdo naftos tiekimo. Tai arba šmeižtas, arba bandymas nuo žmonių nuslepti teisybę“, kalbėjo I. Paleičik.

Pasak jo, naftos tiekimas nutrūko dėl pačios „Mažeikių naftos“ kaltės. Gruodžio mėnesį, kada buvo sudaromas pirmojo ketvirčio naftos tiekimo tvarkaraščių, „Mažeikių nafta“, pirkdama žaliavą, pradėjo taikyti naują kainos apskaičiavimo formulę, pagal kurią už vieną toną naftos ža-

liavos buvo mokama vidutiniškai 52 JAV doleriai. Už tokią kainą gamykla sugebėjo nusipirkti tik 120,000 tonų naftos.

Pasak I. Paleičik, jau gruodžio mėnesį buvo aišku, kad gamykla sustos. Jos vadovai tikėjosi susitarti dėl papildomų tvarkaraščių, o kai nepavyko, apkaltino „LUKOil“. I. Paleičik spėjo, kad Mažeikių įmonė stovės dar du mėnesius.

„LUKOil Baltija“ vadovas skeptiškai vertino naftos žaliavos importo per Butingės terminalą galimybes. Pasak jo, 1 tonos importas per Butingę kainuotų ne mažiau kaip 85 JAV doleriai.

Lietuvos ūkio ministras V. Babilius tikisi, kad nafta į Mažeikius pradės tekėti jau šį penktadienį, kai Baltarusijos teritorijoje bus sutvarkytas vamzdyno gedimas.

V. Babilius teigė, jog „Mažeikių nafta“ šiandien gali išgyventi ir be „LUKOil“, kuris Mažeikiams pateikia tik apie 20-25 proc. naftos žaliavos.

* Įvertinimo vizito į Uk-

rainą išvyko du Lietuvos kariniai stebėtojai. Ministerijos Tarptautinių ryšių departamento Tarptautinio informavimo skyriaus viršininkas Saulius Gasiūnas bei Gynybos štabo Informacijos analizės skyriaus viršininkas kapitonas Dainius Petraitis tikrins vieną iš Ukrainos kariuomenės mechanizuotų pulkų. Teisę tikrinti karinius dalinius ir kariniams tikslams skirtas teritorijas suteikia Europos Saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos 1994 m. Vienos dokumentas dėl pasitikėjimo ir saugumą stiprinančių priemonių.

* Per pastarąjį mėnesį dar labiau padidėjo Lietuvos gyventojų pasitikėjimas žiniasklaida, prezidento tarnyba bei Bažnyčia, rodo „Respublikoje“ skelbiami „Baltijos tyrimų“ viešosios nuomonės tyrimų rezultatai. Pirmąją Lietuvos žiniasklaidą, kuria pasitiki 74 proc. apklaustųjų. Prezidento tarnyba pasitiki 68 proc. gyventojų. Trečioje vietoje — Bažnyčia, kurios populiarumas šoktelėjo nuo 62 iki 66 proc. Krašto apsauga pasitiki 45 proc., Lietuvos banku ir „Sodra“ — atitinkamai — 44 ir 41 proc. gyventojų. Savivaldybėmis pasitiki 40 proc., vyriausybė — 36 proc., Seimu — 29 proc., policija — 24 proc., teismai — 21 proc. apklaustųjų.

„J. Pilsudskio atminimo įamžinimas būtų Lietuvos istorijos, žuvusių nepriklausomybės kovose savanorių aukų atminimo, visų okupacijos nužudytų ir kankintų kalėjimuose lietuvių patriotų išniekinimas“, sakoma ketvirtadienį paskelbtame Tautininkų sąjungos pareiškime.

1920 metais tuometinės

Lietuvos kariuomenė padidės daugiau nei du kartus

Vašingtonas-Vilnius, vasario 4 d. (BNS) — Lietuvos užsienio reikalų ministras A. Saudargas Jungtinėse Amerikos Valstijose pranešė, kad didinant išlaidas gynybai, Lietuvos kariuomenė per 10 metų padidės daugiau nei dukart (iki 25,000 karių).

Prezidento patarėjo pavaduotojas gynybos klausimams pulkininkas Algis Vaičiūnas sakė, kad tokie planai numatyti Valstybės saugumo stiprinimo programoje, kuriai gruodį pritarė Valstybės gynyboje. Ši programa nebuvo viešai paskelbta.

„Radio Free Europe/Radio Liberty“ Vašingtone surengtame pokalbyje praėjusią savaitę ministras A. Saudargas pranešė, kad Lietuvos kariuomenė nuo 10 tūkstančių išaugs iki 25,000 karių ir kad numatoma įkurti keturis būrius — Rytų, Centro, Vakarų ir Greitojo reagavimo. Dabar Lietuvoje yra vienas — motorizuotasis

pėstininkų būrys „Geležinis vilkas“.

Pasak A. Saudargo, Greitojo reagavimo būrys bus pasirengęs per 24 valandas išjungti NATO operacijas.

Vašingtone pristatydamas Lietuvos pažangą, siekiant narystės NATO, A. Saudargas pažymėjo, kad Lietuvos vyriausybė nežino priežasčių, dėl kurių Rusija turėtų prištairuoti Lietuvos narystei sąjungoje. UR ministro nuomone, sėkmingas Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos priėmimas į NATO galėtų sumažinti Rusijos nepatirimą sąjungos plėtrai ir pademonstruoti, kad NATO nėra priešiška nusiteikusi organizacija.

A. Saudargo teigimu, Lietuva ir toliau atnaujins savo karines pajėgas, net jei NATO viršūnių susitikime Vašingtone balandį nebus priimtas sprendimas dėl antrojo sąjungos plėtros rato.

JAV teisėsaugos pareigūnas — žemos teisinės kultūros

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) — JAV Teisingumo departamento Specialiųjų tyrimų skyriaus direktoriaus Eli M. Rosenbaum abejonės dėl Lietuvos medikų tyrimo išvadų apie įtariamojo karo nusikaltelio sveikatą yra „neaukštos teisinės kultūros“, pareiškė Lietuvos Seimo narys Emanuelis Zingeris.

E. Zingeris, vadovaujantis Seimo Žmogaus ir piliečio teisių bei tautybių reikalų komitetui, pasipiktino JAV pareigūno pareiškimu, kuriame Lietuvos gydytojų išvados apie žydų genocidą kaltinamo Aleksandro Lileikio bloga sveikatą pavadintos „įžeidimu“. E. Rosenbaum pareiškė, kad JAV vyriausybė turi „patikrintos informacijos, nepaliekančios abejonų, jog Lileikis, kurio dalyvavimą nacių rengtose žydų žudynėse per II pasaulinį karą įrodė Amerikos

teismas, simuliuoja ligą ir iš tiesų mediciniškai yra pajėgus dalyvauti teisme“.

„Jeigu jis abejoja medikų komisijos išvadomis, galėjo pasiūlyti sukurti tarptautinę komisiją, bet ne įtarinėti nekompetentingumu“, sakė E. Zingeris.

Seimo narys drauge stebėjosi Lietuvos „vargia elgsena tiek nacių, tiek sovietų nusikaltimų atžvilgiu“. Pasak jo, „lietuviai netrukus gyvens atviroje beveivėje Europos erdvėje, kur požiūris į Antrąjį pasaulinį karą yra rimtas ir nedviprasmiškas“. „Teisinio vertinimo bei efektyvumo standartai privals nesiskirti nuo esamųjų Lenkijoje, Vokietijoje, Čekijoje, Švedijoje arba Danijoje“, sakė E. Zingeris.

Jis ragino Lietuvos plėtoti švietimą apie II pasaulinio karo metais vykdytą holokaustą bei sovietų režimo pasekmes.

Tautininkai prieštarauja Pilsudskio atminimo įamžinimui

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) — Lietuvių tautininkų sąjunga priešina galimam paminklinio akmens Lenkijos diktatoriui Juzefui Pilsudskui statymui jo gimtajame kaime Švenčionių rajone.

Švenčionių rajono savivaldybės taryba gavo Lenkijos ambasados prašymą leisti įamžinti J. Pilsudskio gimimo vietą, tačiau taryba patarė ambasadai kreiptis į vyriausybę.

Dabar vietoj Zalavo dvarelio, kur gimė J. Pilsudskis, auga tvorele aptvertas ažuolas. Lenkijos ambasada norėtų toje vietoje pastatyti paminklinį akmenį. Atvykę į Lietuvą, Zalavą aplanko Lenkijos valdžios pareigūnai ir žymūs lenkų kilmės visuomenės veikėjai.

„J. Pilsudskio atminimo įamžinimas būtų Lietuvos istorijos, žuvusių nepriklausomybės kovose savanorių aukų atminimo, visų okupacijos nužudytų ir kankintų kalėjimuose lietuvių patriotų išniekinimas“, sakoma ketvirtadienį paskelbtame Tautininkų sąjungos pareiškime.

Lenkijos vadovas J. Pilsudskis incenzavo sukilimą Vilniaus krašte, per kurį buvo okupuotas ir prijungtas prie Lenkijos beveik trečdalis Lietuvos teritorijos. Sąjungos nuomone, „minėtiems aki-broktams“ nebektų pagrindo, jei būtų pasirašyta rengtoji Deklaracija prie Lietuvos ir Lenkijos sutarties, kurioje būtų įvardinta ir įvertinta 1920 metų Lenkijos agresija prieš Lietuvą.

„Tautininkai sieks, kad Lietuvoje niekada nebūtų įamžinami bet kurie Lietuvos okupantai, taip pat to sieks arba prie šio tikslo prisidėję asmenys“, sakoma tautininkų pareiškime.

Daugiau nei prieš metus įamžinti J. Pilsudskio atminimą ketino Druskininkų sąjunga ir tuomet griežtai pasisakė prieš paminklo statymą.

KALENDORIUS

Vasario 5 d.: Šv. Agota; Abraomas, Gaudvinas, Birutė.

Vasario 6 d.: Šv. Paulius Miki ir draugai; Darata, Teofilis, Alkis, Zivile.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

1999 M. ŠALFAS-gos
VARŽYBINIS KALENDORIUS

Pateikiame 1999 m. ŠALFAS-gos varžybinį kalendorių, pagal visuotinio ŠALFAS-gos suvažiavimo, įvykusio 1998 m. lapkričio 21 d. Clevelande, nutarimus bei vėlesnius papildymus. Dalis varžybų tebėra planavimo stovyje ir jų datos ir vietos dar nenustatytos. Visų varžybų išsamios detalės, pribrendus laikui, bus pranešamos klubams ir, sutarta forma, skelbiamos spaudoje. Šis kalendorius apima tik metines ŠALFAS-gos ir Baltiečių sporto federacijos pirmenybes bei kitokias platesnės apimties varžybas. Apygardinės pirmenybės ir kitos mažesnės varžybos neįtrauktos.

1998-1999 m. sezono Š. Amerikos Lietuvių kėglivimo komandinės ir individualinės pirmenybės vyko 1998 m. lapkričio 7 d., Toronte, Ont. Rengė — Toronto LSK „Jungtis“ suderintai su savo tradiciniu „Draugystės turnyru“. Dalyvavo arti 60 kėglivotojų.

1999 m. Š. A. Lietuvių kalnų slidinėjimo pirmenybės vyks š.m. vasario 20 d., Mount Sutton, Que., Kanadoje. Vykdo ŠALFAS-gos KanaDOS Sporto apygarda. Globoja — Montrealio lietuviai slidinėjai. Informacija: Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4; tel. 416-766-2996; faksas: 416-766-5537; E-mail: kuliavas@compuserve.com

II Floridos lietuvių kvietinis teniso turnyras, vyks š.m. vasario 27 ir 28 d., St. Petersburg, FL. Informacija: Elvyra Vodopaliene, 5822, 18th Ave. South, Gulfport, FL 33707. Tel. 727-344-1990. Dalyvauti kvietiami visi lietuviai tenisiniai.

1999 m. Š. A. Lietuvių stalo teniso pirmenybės vyks š.m. kovo 6 d., Clevelande, Ohio. Rengia ŠALFAS-gos Stalo Teniso komitetas. Informuoja: Pranas Gvilids, 93 Wheeling Ave., Staten Island, NY 10309-3026. Tel. 718-356-7871; faksas: 718-356-0974; E-mail: INAPRA@AOL.COM

1999 m. Š. A. Lietuvių individualinės šachmatų pirmenybės vyks 1999 m. kovo 6 ir 7 d., Clevelande, Ohio. Vykdo Clevelando LSK „Žaibo“ šachmatų sekcija. Informuoja: Vytautas Nasytis, 1234 West Blvd., Cleveland, OH 44102. Tel. 216-631-0210; faksas: 216-481-6064.

1999 m. Š. A. Lietuvių vyrų senjorų (34 metų ir vyresnių) krepšinio pirmenybės vyks 1999 m. kovo 27 ir 28 d., Lemonte, IL. Vykdo — Čikagos ASK „Lituanica“. Informuoja: Algis Tamošiūnas, 19021 Bending Oaks Ct., Downers Grove, IL 60515. Tel. 630-435-0619; faksas: 630-435-0621; E-mail: Lituanica@aol.com

1999 m. Š. A. Lietuvių jaunųjų krepšinio pirmenybės vyks š.m. gegužės 1 ir 2 d., Clevelande, Ohio. Vykdo — Clevelando LSK „Žaibas“. Varžybos vyks berniukams ir mergaitėms šiose klasėse: B (1983-1984 m. gimimo), C (1985-1986 m.), D (1987-1988 m.), E (1989-1990 m.) ir F „molekulių“ (1991 m. gim. ir

jaunesnių). Informuoja: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Dr., Mentor, OH 44060. Tel. 440-209-0440; E-mail: vidas.tatarunas@keybank.com Faksas: 216-481-6064. Papildomai: Algirdas Bielskus, tel. 216-486-0889.

1999 m. Š. A. Lietuvių vyrų, moterų ir jaunių bei mergaičių A (1980 m. gim. ir jaunesnių) krepšinio pirmenybės vyks š.m. gegužės 14, 15 ir 16 d., Detroito, MI. Vykdo — Detroito LSK „Kovas“. Informuoja: Viktoras Memėnas, Jr. 1772 Penistone, Birmingham, MI 48009. Tel. 248-723-1155 namų, 248-371-8221 darbo; faksas: 248-371-8080; E-mail: vmemen01@ear.com

Papildoma informacija: Vytautas Polteraitis, tel. 734-420-3137; E-mail: vytop@aol.com

1999 m. Š. A. Lietuvių stendinio (Trap) sportinio šaudymo pirmenybės vyks š.m. gegužės 15 d., Hamiltono LMZK „Giedraitis“ šaudykloje. Vykdo ŠALFAS-gos Sportinio šaudymo komitetas. Informuoja: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2. Tel. 905-332-6006; faksas: 905-332-7696.

Tradicinės kvietinės Clevelando LSK „Žaibo“ lengvosios atletikos varžybos, vykdomos USATF Lake Erie Assoc. pirmenybių rūmuose, numatomos š.m. birželio mėnesį, galbūt 12 d., Clevelande, Ohio. Tiksliai data dar nežinoma. Kvietiami visi lietuviai ir kiti baltiečiai lengvaatletiai. Dėl informacijos — kreipkitės į Algirdą Bielskų, tel. 216-486-0889.

Toronto LSK „Jungtis“ 14-sis 3-Pitch Softbolo turnyras, kuris skaitomas kartu ir kaip ŠALFAS-gos pirmenybės, vyks š.m. rugpjūčio 28 ir 29 d., Wasaga Beach, Ont. Informuoja: Rimas Kuliavas, tel. 416-766-2996.

1999 m. Š. A. Lietuvių golfo pirmenybės vyks Clevelando Lietuvių Golfo klubas, š.m. rugsėjo 4 ir 5 d., Clevelande, Ohio. Informuoja: Algis Nagevičius, 10200 Ridgewood Dr. # 617-2, Parma, OH 44130, tel. 440-845-8848.

1999 m. Š. A. Baltiečių lauko teniso pirmenybės vyks š.m. rugsėjo 4 ir 5 d., Columbus, Ohio. Rengia latviai. Informuoja: Eugenijus Kriščiūnas, ŠALFAS-gos lauko teniso vadovas, 105 Anndale Dr., North York, Ont. M2N 2X3. Tel. 416-225-4385.

1999 m. Š. A. Baltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės vyks Clevelando LSK „Žaibas“, š.m. rugsėjo 11 ir 12 d., Clevelande, Ohio. Bus varžomasi vyrų, moterų ir visose prietaisų bei veteranų klasėse. Informuoja: Algirdas Bielskus, tel. 216-486-0889.

1999 m. Š. A. Baltiečių sportinio šaudymo pirmenybės vyks š.m. rugsėjo mėnesį, Kanadoje: rugsėjo 11 d. — stendinio (Trap) šaudymo; rugsėjo 18 d. — smulkios (22) kalibro šautuvų ir rugsėjo 25 d. — pistoletų. Vietovės dar nenustatytos. Smulkios kalibro šautuvų ir pistoletų lietuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių. Informuo-

ŠALFAS-gos 48-ųjų metų žaidynių, 1998 m. gegužės 22-24 d. vykusių Toronte, vyrų B klasės vicečempionai — Clevelando „Žaibo“ krepšininkai.

ŠALFAS-GOS VYRŲ, MOTERŲ, JAUNIŲ
BEI MERGAIČIŲ A KREPŠINIS

1999 m. Š. Amerikos Lietuvių Vyrų A, Vyrų B, Moterų ir Jaunių bei Mergaičių A (1980 m. gimimo ir jaunesnių) krepšinio pirmenybės vyks 1999 m. gegužės 14, 15 ir 16 d., Detroito, Mich. Vykdo — Detroito LSK „Kovas“.

Vyrų A klasės sudaro iškilnes komandos, atrinktos ŠALFAS-gos Krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir A klasės komandas turintys klubų antrosios, etc. komandos. Vyrų A klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos. Kitose klasėse, komandų skaičius neapribojamas.

Principiniai, jaunių A klasės žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyrų A ar B klasėje, o mergaitėms A — moterų klasėje, jei sąlygos leidžia.

Klubams, dalyvaujantiems su daugiausia viena komanda toje pačioje klasėje, neleidžiama kaitalioji žaidėjų iš vienos komandos ir kitą per visą žaidynių laiką.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių sporto klubams ar kitokiems vienetams, atlikusiems metinę 1999 m. ŠALFAS-gos narių registraciją.

Apytikris tvarkaraštis: Penktadienį, gegužės 14 d., numatomos tik vyrų A ir B varžybos, pradedant apie 5 val. p.p. Moterų ir jaunių bei mergaičių A varžybos vyks tik šeštadienį ir sekmadienį.

Pradinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1999 m. kovo 15 d. imtinai, pas Detroito LSK „Kovo“ pirmąją Viktorą Memėną Jr., šiuo adresu: Viktoras Memėnas Jr., 1772 Penistone, Birmingham, MI 48009, tel. 248-723-1155 namų; 248-371-8221 darbo; faksas 248-371-8080; E-mail: vmemen01@ear.com

ja: Kazys Deksnys, ŠALFAS-gos sportinio šaudymo vadovas, tel. 905-332-6006.

1999 m. Š. A. Baltiečių ir Lietuvių plaukimo pirmenybės bus bandoma praveisti platesne apimtimi ir geresnėmis sąlygomis negu iki šiol. Galimybės tiriamos. Pradinė informacija — pas Algirdą Bielskų.

ŠALFAS-gos tinklinio, lauko teniso, raketbolo, kovinių šautuvų šaudymo ir rankos lenkimo pirmenybių datos ir vietos dar nenustatytos.

Visų varžybų reikalais galima kreiptis į ŠALFAS-gos Centro valdybos gen. sekretorį: Algirdą Bielskų, 3000 Had-den Rd., Euclid, OH 44117-2122; tel. 216-486-0889; faksas: 216-481-6064.

Kalendoriaus pakeitimai ir papildymai bus nuolat skelbiami.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

Po pradinės registracijos bus paskelbtas varžybų formatas, galutinės registracijos terminas ir kitos tolimesnės detalės.

Pilnesnę informaciją gauna visi ŠALFAS-gos klubai. ŠALFAS-gai nepriklausantieji vienetai dėl informacijos prašomi kreiptis į V. Memėną, Jr.

Papildomi kontaktai: Vytautas Polteraitis, tel. 734-420-3137, arba E-mail: vytop@aol.com

ŠALFAS-gos Krepšinio komitetas
ŠALFAS-gos Centro valdyba

APIE Š. MARČIULIONIO MOKYKLOS
KREPŠININKŲ ATVYKIMĄ ČIKAGON

Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos Vilniuje administratorė Aldona Nausėdienė praneša, kad keturiolikmetė komandos narių ir palydovai jau gavo JAV vizas, o taip pat jiems jau nupirkti bilietai kovo 6 d. kelionei į Čikagą.

Taip pat šios mokyklos vadovybė išreiškė pasigėrėjimą ankščiau „Draugo“ sporto skyriuje išspausdintu E. Šulciaio aprašymu apie šią neeilinę mokyklą ir jos tikslus.

Tiek Vilniuje, tiek Čikagoje, daroma viskas, kad ši išvyka būtų sėkminga. Jaunieji krepšininkai jau kurį laiką rimtai jai ruošiasi ir nori nustebinti

Futbolas Čikagoje

„LITUANICA“ IVEIKĖ „LIONS“ 5-2

Sausio 31 d. vėlyvą popietę, kai Miami, FL mieste Denverio futbolininkai lupė Atlantas atstovus, tai Villa Park, IL, esančiame Odeum pastate „Lituanica“ vyrai mušė įvarčius ukrainiečiams. Skirtumas tas, kad pirmųjų rungtynės plačiai nuskambėjo po pasaulį, o mūsų šios rungtynės vien tik pasiekė paskelbė „Chicago Sun-Times“ dienraštis ir keli svetimomis kalbomis spausdinami laikraščiai.

Tačiau, kaip čia bebūtų, reikia džiaugtis pirmąją mūsų pergalę šiuose rungtynėse. O tu laimėjimų kazin ar daug bebūs.

Praėjusį sekmadienį „Lituanica“ pergalė niekas neabejojo, kai pirmame kėlinyje mūsų šiuose rungtynėse.

Tačiau paskutiniomis rungtynių sekundėmis, kai visi mūsų šiuose rungtynėse jautė, turėjo nuryti karčią pi-

lietuvos krepšininkas Žydrūnas Ilgauskas penktadienį, sausio 30 d. pasirašė naują, ilgalaikę, šešerių metų 71 mln. JAV dolerių vertės sutartį su „Cleveland Cavaliers“ klubu.

Naujoji sutartis įsigalios nuo kito sezono, pasibaigus dabartinei trejų metų sutarčiai, pagal kurią lietuvis gaus 9 mln. dolerių, o vėliau kasmet jo uždarbis padidės 12.5

Naujos sutarties suma yra maksimali pagal naują NBA kolektyvinę sutartį. Pirmaisiais metais Ž. Ilgauskas gaus 9 mln. dolerių, o vėliau kasmet jo uždarbis padidės 12.5

Varžybinių išvykų programa Čikagoje rūpinasi ASK „Lituanica“ jaunųjų krepšininkų treneris dr. Donatas Siliūnas. Jis sako, kad šiuo metu klubas turi arti 200 jaunųjų žaidėjų, kurie treniruojasi 4 sa-lėse. Iš šių žaidėjų — 14 metų amžiaus krepšininkai išbandys jėgas su vilniečiais. Vilniečiai į O'Hare aerodromą atvyks, kovo 6 d., 6 val. vak. ir bus išskirstyti po privacias šeimas, daugumoje ir turinčias jaunus krepšininkus.

Jau kovo 7 d., sekmadienį, PLC bus priimamas jauniesiems Lietuvos atstovams, o vakare — rungtynės su „Lituanica“ bendraamžiais. Ko-

lygos lentelėje pirmoje vietoje stovi „Pegasus“ — 7 tšk. (2 perg., 0 pralaim., 1 lygiosios). Toliau eina „United Serbs“, „Maroons“, „Kickers“ ir „Eagles“, turinčios po 6 tšk. (po dvi pergalės). „Panthers“ ir „Lituanica“ (Liths) turi po 4 taškus (1-1-1). 8-je vietoje su trimis taškais (pergalė ir du pralaimėjimai) yra „Schwabens“. Pirmenybių lentelės gale stovi: „Green-White“ — 1 tšk. (lygiosios) ir „Lions“ — dar be taško.

Vasarą 7 d., 4:30 val. p.p. „Lituanica“ kovos su stipria „Eagles“ komanda ir prieš ją turės gerai susiimti, norint išpešti bent vieną tašką.

Rungtyniaujama Odeum pastate, 1033 Villa Ave., Villa Park, IL. Prie įėjimo perkant, bilietų kainos yra 5 dol. Tačiau įsigyjant iš mūsų klubo valdybos galima gauti už 4 dol. ir dalis pinigų lieka mūsų klubo reikalam.

Dėl bilietų reikia skambinti Albertui Glavinskui (630) 323-6302.

E.Š.

VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, 1998 m. birželio mėn. pabaigoje vykusiose Lietuvoje, kauniečio Egidijaus Renecko šaudymo varžybose laimėtų medalių užtenka pasipuoti visai šeimai. Kartu su tėvu laimėjimais didžiūjasi ir medaliais džiaugiasi sūnus Matas ir dukrelė Eglė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiečiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį patvirtinti, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausiasis redaktorius — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos skelbiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

proc. ir paskutiniaisiais metais sieks 14.6 mln.

„Jie suteikė man šansą išmėginti save lygoje, todėl esu laimingas, kad liksiu Clevelande ilgą laiką“, — sakė krepšininkas.

23 metų 221 cm ūgio Ž. Ilgauskas pernai žaidė visose 82 rungtynėse reguliariajame čempionate ir „Cavaliers“ komandai pelnydavo 13.9 taško bei atkovodavo 8.8 kamuolio. Jis dalyvavo NBA geriausių naujokų rungtynėse ir buvo pripažintas daugiausia jų žaidėju. (Elta)

vo 9 d., 4 val. p.p., bus žaidžiamos pirmosios rungtynės prieš amerikiečius jaunuolius, J. Jordan mokyklos krepšininkus. Vėliau bus rungtyniaujama beveik kasdien.

Kovo 12-13-14 d. vilniečiai žais amerikiečių pradžios mokyklų turnyre, vyksiančiame North Central kolegijos patalpose. Spėjama, kad vilniečiai turėtų būti šių varžybų nugalėtojai.

Kovo 15 d. vakare norima jaunuosius Lietuvos krepšinio entuziastus nuvežti į „Bulls“ rungtynes, kuriose Čikagos atstovai susitikis su Clevelando komanda, kurios eilėse žais nauja jauna pažiba krepšinio pasaulyje — Žydrūnas Ilgauskas.

Kovo 13 d. vakare ASK „Lituanica“ PL centre rengia šaunų pobuvį, irgi jaunųjų svečių iš Vilniaus garbei. Į šį renginį vietas reikia pasirūpinti iš anksto, skambinant Dainai Siliūnienei, tel. (630) 852-3204.

E.Š.

VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, 1998 m. birželio mėn. pabaigoje vykusiose Lietuvoje, kauniečio Egidijaus Renecko šaudymo varžybose laimėtų medalių užtenka pasipuoti visai šeimai. Kartu su tėvu laimėjimais didžiūjasi ir medaliais džiaugiasi sūnus Matas ir dukrelė Eglė.

E.Š.

AR LUŽKOVAS PAKEIS JELCINĄ?

ZENONAS PRŪSAS

Rusijos prezidentiniai rinkimai turėtų įvykti kitų metų birželio mėnesį. Jie gali įvykti ir anksčiau: Jelcino sveikata yra prasta. Jau ir dabar jis beveik nebeneina savo pareigų, daugelį prezidento funkcijų yra perdavęs ministrui pirmininkui Primakovui. Jei prezidentas greit atsistatydintų ar mirtų, jo pareigas laikinai perimtų Primakovas, kuris po trijų mėnesių turėtų pravesti naujus rinkimus. Todėl neabejotai, kad Rusijoje ir kitur jau yra pradėdama spėti, kas bus naujasis prezidentas. Dažniausiai yra minimi šie kandidatai: Lužkovas, Lebed, Žuganovas, Javlinskis ir Primakovas. Politologai sutinka, kad komunistas Žuganovas ir demokratas Javlinskis neturi daug galimybių. Po truputį kyla ministro pirmininko Primakovo vaidmuo dėl to, kad jis po Rusijos rublio nuvertinimo padėjo išvengti ekonominės katastrofos. Jei per 1999 metus pavyktų įvesti pastovumo ir Rusijos ekonominei padėti, jis pasidarytų labai rimtu kandidatu. Bet bent šiuo metu dauguma politologų sutinka, kad daugiausia galimybių turi Lužkovas. Kadangi Rusija yra labai svarbus Lietuvos kaimynas, nuo kurio vidaus politikos įvykių gali daug priklausyti mūsų ateitis, gal vertėtų truputį susipažinti su šiuo politiku.

Lužkovas yra Maskvos meras, 62 metų amžiaus, stambaus sudėjimo, negeria ir nerūkio, kas nėra tipiška rusui. Jis yra daugiau negu tik Maskvos meras; taip pat yra šio miesto diktatorius, valdovas, caras, ar kaip kitaip jį be-

pavadintum. Maskvos miestas valdo du didelius automobilių fabrikus, naftos bendrovę, kelis statybos firmų, dalį vietinės telefono ir elektros bendrovės, TV tinklą, maisto perdirbimo fabrikus, keletą viešbučių, šimtus krautuvų ir restoranų. Maskva yra darbdavys daugiau negu pusei miesto gyventojų. Miestas yra didžiausias gyvenamųjų patalpų savininkas ir vien tik už butų nuomas gauna apie milijardą dolerių pajamų per metus. Taip pat Lužkovas prižiūri keletą pagrindinių miesto laikraščių ir dienraščių bei Rusijoje antrą didum spaustuvę, todėl kontroliuoja ir laikraščius spausdinimą. Žinia, sklaida nedrįsta jo kritikuoti, nes bijo, kad Lužkovas nepatrauktų į teisimą. Jau laimėjo 42 bylas. Politinėje plotmėje Lužkovas trumpą laiką lyg ir „flirtavo“ su komunistų partija kaip su galima partnere prezidento rinkimuose, bet paskui nutarė su komunistais nesusidėti ir 1998 metų lapkričio mėnesį įsteigė naują politinę partiją, ją pavadindamas „Tėvyne“. Ji vengianti kraštutinių ir „pasisavins viską, kas yra logiška iš dešinės“. Atseit, atstovaus politiniam centrui: gėrybių gamyboje daugiau vadovausis kapitalizmo principais, o gėrybių paskirstyme socialistiniais principais.

Lužkovui vadovaujant, Maskva pasidarė oazė, kur žmonės ekonomiškai labiau pasiturintys, negu likusioje Rusijoje. Dėl to per 1996 metų mero rinkimus už jį balsavo 90% rinkėjų. Lužkovas sugyvena ir su „oligarchais“, bet

šiems neleidžia pusvėltiui pasisavinti valdiškų įmonių ar valdiško turto. Pirkėjas turi sumokėti visą kainą, ne taip, kaip buvo daroma per federalinių objektų privatizavimą, prarastą Jelcino paskirtų privatizatorių. Taip pat Lužkovas sugeba surinkti mokesčius iš privatizuotų įmonių ir kitų nuosavybių. Antra vertus, atrodė, kad jis yra labai pragmatiškas. Jei kam ir pavykė pigiai įsigyti valdišką nuosavybę, jis kartais savininką palieka ramybėje, jei tas nuosavybę gerai tvarko ir sąžiningai moka mokesčius.

Kaip Lužkovui taip pavyko išsivirti Maskvoje? Prie sovietų jis buvo paprastas cheminės pramonės biurokratas. Jį pastebėjo Jelcinas, kai buvo Maskvos komunistų partijos sekretoriumi. Jelcinas Lužkovui 1987 metais pavėdė pasirūpinti vaisių ir daržovių pristatymu Maskvos miestui. Lužkovas rado labai aktyvią juodąją rinką. Vaisių ir daržovių siunta iš provincijos pa-prastai atėdavo gerame stovyje, bet sukliki biurokratai rasdavo, kad didelė jos dalis „sugedusi“, tuomet „sugedusius“ vaisius per privačius prekybininkus pardavdavo juodoje rinkoje, o gautus pinigus susižerdavo į savo kišenes. Lužkovas su šia situacija elngėsi labai atsargiai. Pastatė naujus sandėlius vaisiams ir daržovėms, dėl to pasidarė sunkiau juos nurašyti kaip sugedusius. Pasirūpindavo, kad krautuvėse visuomet būtų šių prekių. Dėl gero pareigų atlikimo jam buvo pavesta pasirūpinti kooperatyvų ir smulkių prekių krautuvų tinklų sukūrimu. Tai leido ne tik jam asmeniškai pralobti, bet ir gerai aprūpinti dirbančiuosius jo žinioje. Kai buvo išrinktas Maskvos meru, jis padarė daugumą valdiškų, miesto ri-

Du veiklos ir lietuvių visuomenės vertinami mūsų tautiečiai. Iš kairės: neseniai savo 95 m. sukaktį šventęs Jonas Dainauskas ir 90 metų amžiaus jubiliejų paminėjęs kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC.

bosė esančių įmonių ir nuosavybių, Maskvos nuosavybės, kurių dalį jis pradėjo privatizuoti, bet priversdamas pirkėjus mokėti gerą kainą. Pradėjo ieškoti kelių, kaip pritraukti užsienio kapitalą ir jam tuo keliu pavyko gauti 12 milijardų dolerių užsienio investicijų. Tai buvo daugiau, negu visos kitos užsienio investicijos į Rusiją. Maskvoje apie 5,000 užsienio firmų turi savo agentūras. Vieni ar kiti keliu priverė visoje Rusijoje veikiančias firmas, turinčias savo centras įstaigas Maskvoje, mokėti mokesčius ne federalinei valdžiai, o Maskvai. Tai, pavyzdžiui, tokia milžiniška bendrovė, kaip Gazprom, pristatanti gamtines dujas ne tik visai Rusijai, bet ir daugeliui užsienio valstybių, mokesčius moka Maskvai ir šios bendrovės uždariai lieka Maskvoje. Lužkovas randa kelių ir kaip sugyventi su mafia, labai siaučiančia Maskvoje. Jei ji neoficialiai jam sumoka mokesčius, Lužkovas ją palieka ramybėje.

Atrodo, kad Lužkovas labai rimtai ruošiasi prezidentiniams rinkimams. Jau pasirūpino, kad jo rėmėjais pasidarytų apie 20 regionų gubernatorių, daugelis didžiųjų fabrikų direktorių, darbo uni-jų vadų ir bankininkų bei kitokių plutokratų. Buves ministras pirmininkas Černomyrdinas vienu laiku lyg ir žadėjo remti Lužkovą. Lužkovas pradeda vis labiau elgtis kaip prezidentinis kandidatas. Pavyzdžiui, kai šių metų sausio 25 dieną Maskvoje lankėsi Amerikos valstybės sekretorė Madeleine Albright, Lužkovas su ja susitiko ir priekaištavo, kad Amerika neatsiklausia Rusijos, kai yra sprendžiami Irako, Jugoslavijos ir kiti klausimai. Nors Lužkovas ilgą laiką buvo Jelcino rėmėjas, paskutiniu laiku pradėjo reikalauti, kad Jel-

cinas greičiau atsistatydintų. Kai kas spėja, kad Lužkovas prisibijo galimo Rusijos ekonominės krizės persimetimo ir į pačią Maskvą. Tuo atveju labai nukentėtų jo kandidatūra. Todėl jis noris, kad rinkimai kuo greičiau įvyktų. Ar Lužkovas, būdamas Rusijos prezidentu, sugebėtų jį išvesti iš ekonominės krizės? Yra tuo abejojanti. Rusija plotu yra labai didelė, todėl jai visai sukurti ekonominę gerovę būtų daug sunkiau negu tik vienai Maskvai, ypač kai ta gerovė buvo iš dalies sukurta kitų regionų sąskaita. Nebūtų lengva vėl nacionalizuoti jau išdalintas imones ir paversti jas pelningomis, atgaivinti žemdirbystę, sumažinti alkoholizmą. Dėl to Lužkovas gal ir nesiskubintų su bankrutavusios Gudijos visišką įjungimu į Rusiją.

Ar Lužkovas yra pavojingas Lietuvai? Sunku pasakyti. Porą kartų jis viešai kritikavo Latviją ir Estiją, kad jos „skriaudžiančios“ ten gyvenančius rusus, bet bent man žiniasklaidoje niekur neteko užtikti, kad jis būtų kritikavęs Lietuvą. Lužkovas labiau pragmatiškas, ne karštagalvis politikas, todėl neatrodo, kad jis bandytų didinti savo imperiją, kada dabartinė imperija vos stovi ant kojų. Jos aptvarkymui net ir Lužkovui reikėtų daugiau, negu Konstitucija leidžiamų dviejų prezidento kadencijų (8 metų). Padėtis galėtų pasikeisti, jei per tą laiką Lužkovas įvestų diktatūrą ir ją pratęstų iki savo mirties.

*** Premjeras Gediminas Vagnorius** iškūrė darbo grupę, kuri turės pagerinti vyriausybės darbo organizavimą. Pagrindinis šios darbo grupės tikslas – įgyvendinti vyriausybės pirminių tikslų nustatymo sistemą bei geriau derinti vyriausybės sprendimų rengimą. (BNS)

Senatvė: vieniems vargas, kitiems nauda

Amerikoje šiuo metu viena dažniausiai valdžios sluoksniuose diskutuojamų temų yra Socialinės apdraudos (Social Security) reikalai. Prezidentas savo kalboje į tautą sausio viduryje siūlė konkretius planus, kaip būtų galima pensijomis aprūpinti vyresniąsias ateities kartas. Opozicinė respublikonų partija taip pat skelbia savo pasiūlymus, kurie ne visuomet sutinka su demokratų planais, tačiau nei viena, nei kita partija nesiryžta atvirai išeiti prieš Socialinės apdraudos programas, nes bijo neigiamos balsuotojų reakcijos ir rinkimų pralaimėjimo.

Vis dėlto visi sutinka, kad vyresniųjų gretos šiame krašte netrukus labai pagausės – ir dėl to, kad žmonės apskritai dabar ilgiau gyvena, sulaukia net gilesnės senatvės, ir dėl to, kad vadinamieji „baby boomers“ po dešimtmecio kito peržengs pensininko dienų slenkstį. Kadangi vyresniųjų sudaro (ateityje dar labiau sudarys) stambų ir įtakingą – ir balsų ir finansų atžvilgiu – Amerikos piliečių skaičių, o Socialinės apdraudos pensijų tęstinumas jiems labai svarbus, politikai vienas per kitą vertėsi, besistengdami užtikrinti, kad ir būsimajame šimtmetyje nei vienas asmuo neliks be „Social Security“ teikiamos apsaugos. Tuo pensijų apsaugojimo arkluku į populiarumo aukštumas labai sekmingai joja ir prezidentas Bill Clinton.

Išsireiškimas „baby boomers“ labai dažnai sutinkamas žiniasklaidoje ir kitur. Kas gi iš tikrųjų tie „baby boomers“ ir ką jų senėjimas turi bendra su JAV ekonomika dvidešimt pirmame šimtmetyje?

Paprastai tas pavadinimas taikomas asmenims, šiuo metu sulaukusiems pusės amžiaus, jau žilstelejusiomis galvomis, linktelejusiomis nugaromis ir pastorėjusiais juosmenimis. Ši karta gimusi tuoj po Antrojo pasaulinio karo pabaigos, kai, iš visų kraštų namo grįžę, Amerikos kariai, skubėję įsijungti į civilinį gyvenimą, kuris buvo laikinai karo pertrauktas. Buvo kuriamos šeimos, gimė tiek daug kūdikių, kad net visas tas laikotarpis gavo „vaikų pagausėjimo“ epiteta.

Lietuvoje šiuo metu dažnai vartojamas žodis „bumas“, kuriuo norima apibūdinti kaž-

kokį staigų pagausėjimą, pakilimą, padaugejimą (žinoma, daugiausia ekonomine prasme). Amerikoje gyvenantiems lietuviams tas žodis sukelia ne tik pasipiktinimą dar vienu bereikalingu barbarizmu, bet ir linksmą šypseną, nes mūsų šikšiai tą „bumą“ ištartę „bumas“ (pagal anglišką „bum“ – valkata) ir, užuot kažkokio pagerėjimo, gautume kaip tik nuskurdimą, elgetos, valkatos įvaizdį.

Vyresnio amžiaus gyventojų skaičiaus padidėjimą numato ne tik Amerika, bet ir daugelis kitų valstybių. Labiau išsivysčiusioje, turtingesnioje krašto planuoja, kaip reikės aprūpinti savo žmones, sulaukusius senatvės, tačiau daug daugiau tokių, kurie ir dabartinės sąlygose savo gyventojų neįstengia aprūpinti, gydyti, suteikti pastogę beglobiams seneliams.

Jungtinės Tautos 1999-uosius paskelbė Vyresniųjų asmenų metais, norint atkreipti pasaulio dėmesį į beartėjančios ir senatvės metus visuomenės problemas. Žinoma, dėmesio atkreipimas dar ne reiškia, kad vyresniųjų žmonių padėtis daug pagerės dabar ar ateityje. Viskas daugiausia priklauso nuo vyriausybės pajėgumo ir visuomenės sugebėjimo pasirūpinti savo nariais, o taip pat nuo krašto papročių, tradicijų ir pagarbos savo vyresnio amžiaus žmonėms.

Čia ir kyla problema, nes daugelyje kraštų vyresniųjų žmonių skaičiaus persvarą sudaro moterys. Jos paprastai yra neturtingesnės, priklausiusios nuo savo vyrų pajamų, apskritai nelaikomos svarbiomis visuomenės narėmis ir paliekamos Dievo valiai. Kai kuriose Afrikos žemyno tautose senos moterys yra persekiojamos ir apkaltinamos raganavimu, kitur jos tampa dažnų užpuolimų, apipilešimų, įvairių išnaudojimų aukomis. Jos neturi sveikatos priežiūros, pragyvenimo šaltinių, kartais net pastogės galvai priglausti.

Nors visų vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo saulėlydis yra susietas su sunkumais, trūkumais, negaliomis, tačiau juo labiau tai patiria senos moterys. Tvirtinama, kad jau ir dabar pasaulyje milijonai moterų gyvena ant skurdo ribos, o ateityje ši problema dar paaštrės, todėl JT paskelbtieji Vyresniųjų metai galbūt padės atkreipti dėmesį į šį opų reikalą.

Ohio senatorius George Voinovich inauguracijos Washington proga, š.m. sausio 6 d., jo žmona susitikime su Clevelandietėmis. Iš k. – Lietuvos Respublikos Garbės konsulė Ingrida Bublėnė, Clevelando lietuvių jai dovanotais gintarais pasipuošusi Janet Voinovich ir Ada Stungienė.

ŠVIETIMAS ZARASŲ APSKRITYJE

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.8

Tėsinys

Jei tos vietovės sulietuvėjo, tai nuopelnas mokytojų, kurie su dideliu pasižventimu dirbo. Tai buvo tikri Prometejai, nešę šviesą po visą Zarasų kraštą. Taip pat rusų bolševikų okupacijos metu mokytojai drąsiai ir atvira gynė lietuvių kalbos vartojimą ir tautos garbę. 1919 m. mokytojas Balys Urbonas, kilęs iš Vozgelių kaimo, Dusetų valsčiaus, Micevičiaus-Kapsuko įsakymu buvo suimtas ir ištremtas į Daugpilio kalėjimą tik už tai, kad atsisakė dėti tik mokykloje rusų kalbą. Štai dar kitas pavyzdėlis, kurį aprašė Stasys Juškėnas „Iš mano atsiminimų“. Jis tame straipsnyje taip rašo:

„Iš publikos dar pasiprašė balso ir užlipo ant estrados

kaimo mokytojas. Visi kalbėjo rusiškai, bet mokytojas prabilo lietuviškai. Salėje pasigirdo net keliolika balsų: „Govari po ruski“ (kalbėk rusiškai). Mokytojas paraudo ir pakeltą tonu pareiškė, kad jis gyvenęs Lietuvoje ir turįs pilną teisę kalbėti lietuviškai. Jeigu jam nebūsią leista lietuviškai kalbėti, tai jis kreipsis į NKVD.“

Balys Urbonas gimė 1886 m. Vozgelių kaime, Dusetų valsčiuje. 1919 m. bolševikų buvo suimtas ir kalintas Daugpilio ir Rusijos kalėjimuose. Vyksiant su Sovietų Rusija politinių kalinių pasikeitimams, jis atgavo laisvę ir sugrįžęs į Lietuvą, apsigyveno savo tėviš-

kos, bet ir senovės radinių, kurie prisiglaudė Dusetų muziejuje.

Balys Urbonas buvo savotiško būdo. Mokytojas K. Rūkas jį taip charakterizuoja: „Jis buvo geras lietuvis ir neblogas mokytojas. Tačiau savotiškai keistas. Netikintis. Į gyvenimą žiūrėjo savos filosofijos akimis ir truputį keistai. Turėjo susikūręs savo moralę ir jos laikėsi. Buvo visų valdžių opozicijoje ir nemėgo viršininkų. Užtat inspektorius J. Sama buvo nemėgiamas.“

1940 m. liepos mėn., suėmus komunistams Dusetų pradžios mokyklos vedėją Petrą Kuzmicką, jis, kaip ateistas, buvo paskirtas į jo vietą, bet per 1941 m. birželio išvežimą buvo su šeima suimtas ir išvežtas į Sibirą, o liko tik jo duklė, kuri mokytojavo kitoje vietoje. Mirė Sibire.

Iš tų dviejų pavyzdėlių, o jų, be abejo, buvo šimtai, matome, kad pradžios mokyklų mokytojai drąsiai ir atvira gynė

lietuvių kalbą tiek per pirmąjį, tiek ir per antrąjį bolševikmetį, nebijodami, kad juos gali suimti.

Didelį tautinį susipratimą ir pasiaukojimą dėl lietuvių kalbos parodė lenkų okupuotoje Zarasų apskrityje dalyje mokytoja Maminskaitė-Jakutienė, E. Jurkevičiūtė, K. Leonavičiūtė, N. Baliulis ir kiti. O darbo sąlygos jiems buvo nepaprastai blogos, nes lenkų valdžia, kaip tik imanydama, juos persekiojo, tardydavo, suimdamo ir laikydavo Vilniaus ar kituose kalėjimuose kaip didžiausius nusikaltėlius. Labiausiai nukentėjo Dūkšto valsčiaus mokytojai. Už lietuvišką žodį ir veiklą teko kalėjimuose sėdėti mokytojams: Augustinui Lukauskui, Antanui Baliuliui, Pauliui Petkevičiui ir Stasiui Racinskui, o visi kiti buvo tardyti.

Reikia pripažinti, kad pavergtoje Zarasų apskrityje dalyje ne tik mokytojai, bet ir vaikų tėvai parodė didelį su-

sipratimą dėl lietuviškų pradžios mokyklų reikalingumo. Pavyzdžiui, Ligonų ir Vardžiakiemio kaimų, esančių Dūkšto valsčiuje, tėvai net kelis kartus prašė vietinę lenkų valdžią, kad leistų jiems įsteigti lietuvišką mokyklą. Pirmą prašymą, kurį pasirašė per 30 tėvų, Dūkšto viršaitis B. Jasien sudraskė. Tuomet jie pasiuntė kitą prašymą. Nors prašymas buvo patvirtintas, bet iš lenkų valdžios mokyklai įsteigti leidimo nesulaukė. Tuomet aštuonių asmenų delegacija nuvyko į Švenčionis. Jiems buvo atsakyta, kad jie savo prašyme nereikalau mokyklos su dėstoma lietuvių kalba. Delegacija pareiškus nepasitenkinimą, visi delegatai buvo suimti ir uždaryti į kalėjimą, kuriame jiems teko išsėdėti net keletą dienų.

Nepriklausomybės metais, be lietuviškų pradžios mokyklų, dar veikė 3 žydų ir viena lenkų pradžios mokykla. Žydų pradžios mokykla veikė

Vilkaragio kaimo sodyba (Zarasų apskr.)

Zarasų mieste, Dusetose ir Saule, o lenkų – Zarasuose, Oswetos name, Vilniaus ir Kauno gatvių kampe, netoli Gaidamavičiaus – Juodinio malūno.

Pirmaisiais nepriklausomybės metais lenkų mokykloje mokytojavo dvi mokytojos. Mokyklos vedėja buvo Juoza-

pavičienė, kilusi iš Panevėžio. Vėliau mokinių skaičius sumažėjo, paliko tik viena mokytoja Juozapavičienė, kuri, kaip ir pirmą, ejo mokyklos vedėjos pareigas. 1927 m. lenkų pradžios mokykla buvo uždaryta, nes jos veikimui neuzteko mokinių ir tie vėliau perėjo į lietuviškas pradžios mokyklas. (Bd)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

LIETUVIAI OHIO VALSTIJOS POLITIKOJE

Ohio valstijos, ypač Clevelando, lietuviai buvo sudarę komitetą, aktyviai dalyvaudami rinkiminėje kandidato į valstijos gubernatorių Bob Taft ir senatorius George Voinovich atsiuntė dr. V. Stankui — ne tik įvertindami lietuvių įnašus rinkiminės kampanijos metu, bet ir pažadėdami nepamiršti Lietuvos reikalų.

Dr. Viktoras Stankus

CLEVELANDO RADIO LAIDOS GYVUOJA

Radijo laidos, kai ir kitos organizacijos Clevelande, šiais metais žvelgia į pusšimčio metų nueitą kelią. Keitėsi jų stotys, transliacijų laikas, vadovai, rėmėjai ir įvairūs talkininkai. Margaspalvis generacijų kaleidoskopas vaizdžiai atskleidė ne tik šio lietuviško telkinio nelengvą kelią, bet ir žmonių geraširdumą ir rūpestį dėl lietuviškojo kamieno tarpimo šiame kosmopolitiniame pasaulyje. Nemažai laimėta. Radijo laidos tapo efektingu lietuvių išlaikymo ramsčiu.

Nuo 1949 m. rugsėjo 9 d. čiuilionių dainos „Kur giria žaliuoja, ten mano namai“ garsai tebeaidi Clevelando lietuviškoje padangėje. Esame laimingi, dekingi tiems, kurie padaro mūsų dienas įdomesnes, praturtina ir praplečia mūsų horizontus, primena mūsų namus ten, „kur Nemunas banguoja“. Šią radijo valandėlę sukaktį planuojama atšvęsti š.m. rugsėjo 11 d. specialiu koncertu ir pobūviu.

Aldona Stempuzienė — dabartinė „Tėvynės garsų“ transliacijų vadovė ir pranešėja. Kiekvieną sekmadienį per Jėzuitų John Carroll universiteto radijo stotį 88.7 FM bangomis nuo 8 iki 10 val. ryto Clevelando ir apylinkių lietuvių supažindinami su lietuvišku pasauliu. „Lietuviai esame meš gimę“ garsai, žvilgsnis į Lietuvos praeitį, lietuviška muzika ir daina, naujausios žinios iš Lietuvos, Clevelando aktualijos — toks „Tėvynės garsų“ turinys. „Gyvenimo varpai“ — religinė programa, redaguojama Nijolės Kersnauskaitės ir kun. Gedimino Kijausko, SJ, (šis įrašas persiunčiamas ir į Lietuvą), Onos Šilenienės „Kalbos kertele“ ir Lietuvos vyčių anglų kalba intertas — visa tai susilieja į įdomią dviejų valandų eterio bangomis siunčiamą programą.

Kristina Kuprevičiūtė sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. per galingą Public Radio stotį 90.3 FM bangomis redaguoja ir pranešinėja „Tėvynės garsų“ vakarinę programą. Kristina, bendradarbiaudama su Aldona Stempuziene, klausytojams perduoda gerai atrinktus lietuvių kompozitorių, liaudies ansamblių bei solistų atliekamus kūrinius. Lietuvos žinios anglų ir lietuvių kalbo-

pinasi Amerikos reikalais, bet atjaučia ir lietuvių rūpesčius. Tai buvo galima pastebėti ir padėkos laiškuose, kuriuos gubernatorių Bob Taft ir senatorius George Voinovich atsiuntė dr. V. Stankui — ne tik įvertindami lietuvių įnašus rinkiminės kampanijos metu, bet ir pažadėdami nepamiršti Lietuvos reikalų.

Dr. Viktoras Stankus

CLEVELANDO RADIO LAIDOS GYVUOJA

Radijo laidos, kai ir kitos organizacijos Clevelande, šiais metais žvelgia į pusšimčio metų nueitą kelią. Keitėsi jų stotys, transliacijų laikas, vadovai, rėmėjai ir įvairūs talkininkai. Margaspalvis generacijų kaleidoskopas vaizdžiai atskleidė ne tik šio lietuviško telkinio nelengvą kelią, bet ir žmonių geraširdumą ir rūpestį dėl lietuviškojo kamieno tarpimo šiame kosmopolitiniame pasaulyje. Nemažai laimėta. Radijo laidos tapo efektingu lietuvių išlaikymo ramsčiu.

Nuo 1949 m. rugsėjo 9 d. čiuilionių dainos „Kur giria žaliuoja, ten mano namai“ garsai tebeaidi Clevelando lietuviškoje padangėje. Esame laimingi, dekingi tiems, kurie padaro mūsų dienas įdomesnes, praturtina ir praplečia mūsų horizontus, primena mūsų namus ten, „kur Nemunas banguoja“. Šią radijo valandėlę sukaktį planuojama atšvęsti š.m. rugsėjo 11 d. specialiu koncertu ir pobūviu.

Aldona Stempuzienė — dabartinė „Tėvynės garsų“ transliacijų vadovė ir pranešėja. Kiekvieną sekmadienį per Jėzuitų John Carroll universiteto radijo stotį 88.7 FM bangomis nuo 8 iki 10 val. ryto Clevelando ir apylinkių lietuvių supažindinami su lietuvišku pasauliu. „Lietuviai esame meš gimę“ garsai, žvilgsnis į Lietuvos praeitį, lietuviška muzika ir daina, naujausios žinios iš Lietuvos, Clevelando aktualijos — toks „Tėvynės garsų“ turinys. „Gyvenimo varpai“ — religinė programa, redaguojama Nijolės Kersnauskaitės ir kun. Gedimino Kijausko, SJ, (šis įrašas persiunčiamas ir į Lietuvą), Onos Šilenienės „Kalbos kertele“ ir Lietuvos vyčių anglų kalba intertas — visa tai susilieja į įdomią dviejų valandų eterio bangomis siunčiamą programą.

Kristina Kuprevičiūtė sekmadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. per galingą Public Radio stotį 90.3 FM bangomis redaguoja ir pranešinėja „Tėvynės garsų“ vakarinę programą. Kristina, bendradarbiaudama su Aldona Stempuziene, klausytojams perduoda gerai atrinktus lietuvių kompozitorių, liaudies ansamblių bei solistų atliekamus kūrinius. Lietuvos žinios anglų ir lietuvių kalbo-

mis taip pat papildo rytinę „Tėvynės garsų“ transliacijų laidą.

Solistė Aldona Stempuzienė ir piaristė Kristina Kuprevičiūtė — vertinga dovana Clevelando lietuviams. Jie joms dėkingi!

REIKŠMINGA KONSULATO CLEVELANDE VEIKLA

Lietuvos Respublikos garbės generalinė konsulė Ohio valstijoje Ingrida Bublienė su savo IB Communications firma jau aštuonerius metus sėkmingai dirba su įvairiomis Lietuvos firmomis. Darbuojasi eksporto-importo srityje, rūpinasi gaminių pasiūlos-paklausos reikalais, ieško verslo partnerių bei teikia konsultacines paslaugas suinteresuotiems asmenims. 1996 metais jos atstovybė atidaryta Vilniuje. Ingrida taip pat yra Lietuvos parodų rūmų „Litexpo“ atstovė JAV.

1992 metais Clevelande „Business & Industry Trade 2000“ parodoje dalyvavo net 18 Lietuvos įmonių. Lietuvos gaminių buvo pasiūlyti pasaulinei rinkai.

1992 metais Ingrida Bublienė buvo tarp tų protestuojančių, kurie siekė, kad Lietuvos parodų rūmai neatitektų kitiems tikslams, negu jie iš tikrųjų skirti, ji vadovavo gerai apgalvotai spaudos propagandai. Ir dabar Lietuvos parodų rūmai ne tik puikiai atlieka šias pareigas, bet savo apimtį praplatė net trimis naujais paviljonais.

IB Communications pagrindinė misija — atrasti kuo daugiau rinkų Lietuvos produktams, ieškoti gerų investicijų. Konsulė Ingrida Bublienė aktyviai dalyvauja įvairiose biznio organizacijose: Cleveland World Trade Association, yra patikėtinis tarybos narė; Rotary Club narė; World Trade Center narė, International Programs tarybos narė. Ji taip pat derina projektą, užsimezgusį tarp įvairių Lietuvos ministerijų ir Ohio valstijos departamentų.

Turėdama tamprų ryšį su Lietuvos vyriausybe ir Seimu bei dažnai keliaudama į Lietuvą, konsulė įvairioms organizacijoms bei privatiems asmenims atlieka nuosirdžių patarimų. Clevelandas yra laimingas ir dėkingas garbės konsulei Ingridai.

VASARIO 16-OJI CLEVELANDE

81-ąją Lietuvos nepriklausomybės sukaktį Clevelandas minės vasario 13 ir 14 d. šia tvarka.

Seštadienį, vasario 13 d. 6:30 val. v. — sukakties iškilmes, meninė dalis ir vakarinė Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Užsakyti stalus ir vietas prašome, skambinant Viktorui Šilėnui, tel. 531-8207 arba Algimantui Pautienii, tel. 383-8225. Suaugusiems 18 dol., vaikams — 12 dol. Įėjimas be vakarienės — 5 dol. asmeniui, vaikams nemokamai.

Meninė šventės dalis atliks „Grandinėles“ veteranų ir jaunųjų šokėjų grupės. Pagrindinis kalbėtojas bus Algirdas J. Rimas, Jungtinio Baltų komiteto pirmininkas ir ALTO atstovas Vašingtone. Po programos — vakarienė ir šokiai.

Sekmadienį, vasario 14 d., 10 val. ryto — šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Gieda „Exultate“ choras, vad. muz. Rita Čyvaite-Kliorienė.

Prieš Mišias vyks vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo. Organizacijos kvietiamos atvykti su vėliavomis ir dalyvauti ir salėje, ir šventovėje.

Rengėjai: LB Clevelando

Eglutės papuošalų koreja Angelė Puodžiūnienė prie Šv. Andriejaus parapijos (Philadelphia) lietuviškos eglutės. Eglutė ir šiaudinukų autorė plačiai aprašė milijoninio tirazo dienraštis „The Philadelphia Inquirer“.

ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA NEUŽSIDARO SAVAME KIEME

ALGIMANTAS S. GEČYS

Prieš šešerius metus, tuometiniam parapijos klebonui kun. Kajetonui Sakalauskui nuo pareigų atsisakius, Philadelphia katalikų arkivyskupas priėmė nutarimą Šv. Andriejaus lietuvių parapiją uždaryti. Apie nutarimą buvo informuoti parapijiečiai, parapijonai buvo atsiųsti arkivyskupijos pareigūnai, kad išdėstytų parapijos likvidavimo motyvus. Tačiau parapijiečių vieningumas, Pensilvanijoje pas Tėvus Paulinus besidarbavusio vienuolio kun. Petro Burkauskio (tada buvusio Tėvus Timotiejumi) sprendimas įsijungti į lietuvių sielovadą ir Dievo ranka parapiją nuo uždarymo išgelbėjo.

Šiandien parapija dideja, sėkmingai burdama naujai iš Lietuvos atvykstančius, o taip pat net ir ketvirtos kartos šio krašto lietuvių. Ji vėl tampa religiniu, tautiniu ir kultūriniu židiniu. O kad ateityje bažnytinė vyriausybė nesugundytų Šv. Andriejaus parapiją uždaryti, jos administratorius kun. P. Burkauskas ir parapijos komitetas, vadovaujamas Jono Puodžiūno, stengiasi su parapijoje vykstančia veikla ir joje puoselėjamos lietuviškosios tradicijos su pažindinti ir amerikiečius. Trumpai sakant, atsiskakoma

apylinkės valdybos pirmininkai dr. Raimundas Šilkaitis ir dr. Dainius Degysys, nariai: Dalia Puškorienė, Viktoras Šilėnas, Algis Gudėnas, dr. Rimvydas Augis, dr. Virginija Maciulevičienė. ALTO Clevelando skyriaus valdyba: pirm. Algimantas Pautienis, Beatričė Pautienienė, Vytautas Janušis, Tauras Juodvalkis, Elena Nainienė, Stella Sankalaite. Rengėjai prašo visų dalyvauti šventėje ir nedelsiant užsakyti stalus bei vietas šeštadienio vakarui.

V.R.

IŠ RENGINIŲ KALENDORIAUS

Vasario 13-14 — Vasario 16-oji.

Vasario 28 — Kaziuko mūgė Dievo Motinos parapijos salėje. Rengia Clevelando skautai.

Balandžio 17 — Abiturientų pristatymo pokylis. Rengia skautai ir ateitininkai.

uždaryti savame lietuviškame kieme!

Per šv. Kalėdas Šv. Andriejaus parapijoje gyvenimas virė. Lietuviai skautai suruošė tradicines Kučias. Po LB skėčių veikianti V. Krėvės vardo lituanistinė mokykla suruošė tradicinį mokinių pasirodymą — eglutę. Nepasidavė Šv. Andriejaus parapija, jau trečią kartą suruošdama kalėdinės muzikos koncertą ir taip užkariaudama milijoninio tirazo amerikiečių dienraščio „The Philadelphia Inquirer“ pirmą puslapį. Šiame straipsnyje su skaitytojais siekiama pasidalinti Šv. Andriejaus parapijos sėkmėmis pagarsinti Lietuvą ir lietuvius.

Imi į rankas Kalėdų dienos (gruodžio 25 d.) „Inquirer“ laidą. Dienraščio pirmasis puslapis šventiškas, papuoštas spalvotomis nuotraukomis. Pirmoji jų — Šv. Tėvo, antroji — JAV jūrų pėstininkai Kuvaite prie šventų stalo, trečioji — Šv. Andriejaus parapijos komiteto narė Angelė Puodžiūnienė su lietuviškos eglutės papuošalu — šiaudinuku. Pirmąjame puslapyje pradedamas vienintelis šv. Kalėdoms skirtas dienraščio straipsnis „Lietuvių eglutės papuošalai senoviški ir naujoviški“. Straipsnis ilgas, tad jis nukeltas į kitą dienraščio puslapį, kur spausdinamos dar dvi nuotraukos. Viena — Šv. Andriejaus klebonijos eglutė, papuošta lietuviškais šiaudinukais, kita nuotrauka — vėl A. Puodžiūnienės. Amerikietis žurnalistas Ma k Davis aprašo šiaudinukų istoriją. Jau iš anksto kun. P. Burkauskas parapijiečiams perdavė pageidavimą eglutę papuošti tokiais „šiaudinukais, kokiais eglutės buvo puošiamos Lietuvoje prieš ją įjungiant į Sov. Sąjungą“. A. Puodžiūnienė ryžosi parapijos administratoriaus prašymą patenkinti ir išmoki šiaudinukų gamintojo meno. Žurnalisto žodžiais, tai būta „vienos moters noro išlaikyti Lietuvoje praleistos vaikystės prisiminimus“. Per „Internet'ą“ užsiskaičius 10,000 šiaudelių, A. Puodžiūnienė sugaišo apie 900 valandų, kad pagamintų 250 šiaudinukų papuošalų. Jos darbuotasi vakarais, šeimai

SKELBIMAI

IVAIRŲS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turio Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukst S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Arūnas, tel. 773-295-7702.

Sulaukėte senatvės, kuri kelia jums daug rūpesčių? Nenusiminkite, visas problemas jūs lengvai išspręsite, apsigyvenę Apolonijos namuose. Persikraustyti padėsime. Apolonijos tel. 708-387-2067

Ieškome subrendusios lietuviškos moters vaikų priežiūrai
Detroit, MI. Turėtumėte mokėti vairuoti mašiną ir sugebėti susikalbėti angliškai.
Tel.: 773-434-0298.

Reikalingi darbininkai
statybos darbams — „siding“.
Tel. 708-728-0208.

Pensininkų pora ieško
2-jų kambarių buto vakarinėje Brighton, Gage ar Marquette parko apylinkėse.
Skambinti 773-476-3950.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5858
(708) 425-7180

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Century 21
JIMIECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus krepkites į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravims. Įkainavimas vertui.

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 ir val. Vietą gyvenoti bus parpinta už \$130 ir mėn. vienas asmenis. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373.

Vyr. amžius moteris ieško
darbo, nebūtinai Čikagoje ar apylinkėse. Gali prižiūrėti vieną vyr. amžius žmogų ir gyventi kartu.
Tel.: 1-773-869-9668.

Ieškoma vartoto
ligonio lova su tvorelėmis.
Skambinti:
708-848-3376
arba 708-863-4147.

Puikūs kambariai, sveikas
maistas, mielai dirbanti priežiūra.
Jeigu jums to reikia, pasikambinkite Apolonijai, tel. 708-387-2067

Rimta subrendusi moteris, turinti
žalią kortelę, norėtų prižiūrėti - globoti seną žmogų. Vairuoja automobilį, veža pas daktarą, į bankus, parduotuves, arba pati superka produktus. Gali atvykti išvairių butų, išvairių pietų.
Skambinti Daniel, tel.: 773-434-0943.

kun. P. Burkauskas. Choro atliktos lietuvių kompozitorių giesmės buvo tinkamas įvadas. Tolimesnė koncerto programą atliko profesionalus aštuonių dainininkų St. Mark's (episkopų) kamerinis choras. Daugiausia choras giedojo anglų kompozitorių sukurtas kalėdinės giesmės, jas suksirdydami į penkis poskyrius: „Mesio pranašystės“, „Užgimimas“, „Nekaltai pradedanti Motina“, „Lopšinė naujai užgimusiems karaliui“, „Paagarbinimas“. Kai kurioms šio vokalo atžvilgiu tobulu choro atliekamoms giesmėms priitarė Philadelphiajos jaunimo choro trimitininkai. Choriu vadovauja Donald Nally, vargonais groja Douglas Tester. Džiaugiantis aukšto lygio koncertu, būtina džiaugtis ir įvykusių katalikų ir episkopų ekuumeniui bendravimui. Idomu pastebėti, kad 1941 metais iš Philadelphiajos Episkopų vyskupijos lietuvių buvo nupirktas bažnyčia, šiuo metu žinoma pakeistu Šv. Andriejaus vardu. Prieš daugiau kaip 130 metų statytame bažnyčioje pastatė, po daugelio metų pertraukos, giedojo pirmųjų bažnyčios „savininkų“ muzikinis ansamblis.

Po įvykusio koncerto visi klausytojai buvo pakviesti į erdvią Šv. Andriejaus parapijos kleboniją, kad pasigrožėtų „The Philadelphia Inquirer“ aprašyta nuostabią kalėdinę eglutę ir pasivaistintų. Klebonijon suėję, radome bendrą kalbą, sulaukėme komplimentų mūsų lietuviškoms tradicijoms bei paveldui, įsigijome naujų Lietuvos draugų.

Po Ohio senatoriaus George Voinovich inauguracijos sausio 6 d. Washington, DC. Iš kairės: LB atstovas dr. Viktoras Stankus, sen. Mike DeWine, sen. George Voinovich.

PRISIMINKIME LIETUVOS KARIUOMENĖS KARIUS

Lietuvos valstybė ir jos kariuomenė — dvi neatskiriama sąvokos. Galima ginčytis dėl kariuomenės paskirties ir jos uždavinių valstybei vystantis, tačiau jos būtinumo nuginčyti niekas negali.

Nuo pat valstybės įkūrimo valstybė nuo priešų gynė šios valstybės piliečiai — kariai. Saulės ir Žalgirio mūšiai, kovos už Nepriklausomybę 1919-1920 metais, partizaninis pasipriešinimas pokario Lietuvoje irrašyti aukso raidėmis į Lietuvos istoriją. Tūkstančių tūkstančiai Lietuvos sūnų ir dukrų paaukojo gyvybes už savo tėvų žemės laisvę ir nepriklausomybę. Niekuomet mes nesužinosime vardų tų, kurie krito Saulės ir Žalgirio mūšiuose. Tai — nežinomieji kareiviai. Tačiau 20-ojo amžiaus Lietuvos gynėjų vardus privalome žinoti. Tai — ne vien mūsų žingeidumas. Tai — mūsų paminklas savo tėvams, broliams ir sesėms, mūsų padėka už galimybę turėti savo valstybę ir tarp savęs kalbėtis lietuviškai. Jei ne tų vyrų pasiryžimas ir auka, tai Lietuva 1919-1920 metais būtų tapusi Litbelo respublika, Lenkijos provincija ar Rytprūsų dalimi.

Ne kiekvienas žino, kad 1919 m. vasario 9 d. žvalgų susirėmimo nuo bolševikų kulkos pirmasis kautynėse žuvo Lietuvos kariuomenės karys-savanoris Povilas Lukšys, o vasario 13 d. — pirmasis karininkas Antanas Juozapavičius. Dar mažiau kas žino, kad dar prieš tai, sausio 11 d., vokiečiai Kaune nukovė 2-ojo pėstininkų pulko savanoris Juozą Kalasiūną ir Antaną Zambacevičių. Ko gero, net retam istorikui žinoma, kad 1919 m. rugpjūčio 24 d. kautynėse prieš bolševikus netoli Balčių dvaro žuvo pirmasis 1-osios Karo mokyklos laidos auklėtinis, 1-ojo pėstininkų pulko jaunesnysis karininkas Jurgis Sidoravičius, praėjus tik 49-ioms dienoms po Karo mokyklos baigimo. Tarpukario Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministerijos duomenimis 1919-1920 metais kovose už Lietuvos nepriklausomybę žuvo 1,444 kariai, šauliai ir partizanai, 2,812 mirė nuo žaizdų ir ligų, sužeisti 1,175 kariai. Neabejojame, kad šios žinios nėra visai tikslios. Tikslų skaičių mes jau niekuomet nesužinosime. Tai žino tik Aukščiausis.

Apgynusi savo nepriklausomybę 1919-1920 metais Lietuvos kariuomenė palaipsniui stiprėjo, ir ne tik ginkluotė nulėmė jos tolimesnį vystymąsi. Kariuomenė stiprėjo savo moralinėmis sąvybėmis. Joje tarnavę kariai bei atlikę karo tarnybą atsarginiai ir kaimus ir miestus nešė pažangos ir kultūros daigus. Tai buvo Lietuvos valstybės kariuomenė, pasirengusi nuo priešų apginti tėvų žemę. Ne jų kaltė, kad 1940 m. birželio 15 d. jie turėjo paklusti vyriausybės bei kariuomenės vadovybės įsakymui ir nesipriešinti okupantams. Tai Lietuvos kariuomenės tragedija, aplaistyta karių krauju ir pažymėta, o dažnai ir nepažymėta, jų kapų kryžiais. Tai 1940-1941 metų šurpi Lietuvos kariuomenės tragedija. Šimtai įvairaus laipsnio karininkų jau 1940 metais pateko į sovietinius kalėjimus. Tokstančius jų sovietinė teroro mašina sutraikė 1941 m. birželio mėnesį. Net šiandien Červenės miškuose, Butirkų ir Sverdlovsko kalėjimuose, Norilsko ir kituose lageriuose girdėti aidai šūvių, nutraukusių šimtų Lietuvos karių gyvybes. Po šių šūvių

sukniubo brigados generolas Antanas Gustaitis, pulkininkai Julius Matulevičius, Adolfas Lapšys, Balys Giedraitis, Juozas Šarauškas, Antanas Sidabras, pulkininkas leitenantas Juozas Lavinskas ir dar daugelis, daugelis kitų. Mes šiandien nežinome, kur palaidoti Lamos, Norilsko, Mordovijos ir kituose kalėjimuose žuvę Lietuvos kariuomenės kariai: jų palaikai išsiųsti bendruose brolių kapuose. Daugelio jų tik simboliniai palaikai atvežti į gimtąją žemę ir palaidoti vienoje ar kitoje Lietuvos kapinėse.

Nepriklausomoje Lietuvoje du dešimtmečius moraliai ir profesionaliai paruošti Lietuvos kariai sugebėjo sukurti partizaninį pasipriešinimą, kuris stebino ir stebina pasaulio visuomenę. Gaila, kad partizaninė kova prieš okupantus konkretios paramos iš užsienio nesulaukė. 1944-1956 metų partizaninis karas Lietuvoje — tai 1919-1920 metų Nepriklausomybės kovų tęsinys, nusinėšęs, sovietinės MGB duomenimis, apie 20,000 partizanų gyvybes.

Kad iš laiko užmaršties padėtų priekiti Lietuvos karius ir partizanus, žuvusius už Lietuvos laisvę, taip pat nukentėjusius nuo sovietinio ir nacistinio genocido, įprasminant bei įamžintų jų atminimą, 1998 m. gegužės 16 d. buvo įkurta visuomeninė organizacija „Lietuvos kariuomenės kariai, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido, artimųjų sąjunga“ (LKKAS).

Siekdama savo tikslo, ši organizacija renka istorinę ir biografinę medžiagą apie nukentėjusių karių tarnybą Lietuvos kariuomenėje ir kovas partizanų daliniuose, pasitraukusius iš Lietuvos dėl sovietinio persekiojimo 1940-1944 metais karius bei jų likimus, kurių šeimų bei artimųjų tremtį ir persekiojimą; rengia biografinius ir enciklopedinius leidinius spaudai; rengia nužudytų žuvusių, mirusių arba gyvų Lietuvos kariuomenės karių ir Lietuvos kariuomenės dalinių jubiliejinis minėjimus, taip pat padeda įamžinti tuos karius ir dalinius; organizuoja paskaitas, konferencijas Lietuvos kariuomenės istorijos klausimais. Pirmasis šios organizacijos uždavinys — parengti enciklopedinį leidinį apie Lietuvos kariuomenės karininkus, nukentėjusius nuo sovietinio ir nacistinio genocido. Toks leidinys jau rengiamas.

Kas gali būti LKKAS nariais? Tai — Lietuvos kariuomenės kariai ir partizanai, nukentėję nuo sovietinio ir nacistinio genocido, taip pat kariai, pasitraukę iš Lietuvos dėl sovietinio persekiojimo 1940-1941 metais, visų šių karių ir partizanų šeimų nariai ir artimieji (tėvai, žmonos, vaikai, vaikaičiai, broliai ir seserys, jų vaikai ir vaikaičiai, kiti artimieji). Šios organizacijos nariai, gali būti fiziniai ir juridiniai asmenys bei visuomeninės organizacijos, pritariančios LKKAS veiklai.

Kreipiamės į JAV, Kanadoje ir kitose pasaulio valstybėse gyvenančius Lietuvos kariuomenės karius, jų šeimų narius, vaikaičius ir prašome prisidėti prie mūsų tikslo įgyvendinimo: atsiųsti mūsų organizacijai žinias apie pasitraukusių 1940-1944 metais iš Lietuvos karių ir jų šeimų likimus, jei turite, tai duomenis apie jų tarnybą Lietuvos kariuomenėje, jų nuotrauką kuriuoje jie būtų pavaizduoti, apsilikę kario uniforma.

Jūs dominanti klausimais galite teirautis:

Lietuvos jūreiviai.

Nuotr. Eltos

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

VASARIO 16-OSIOS ŠVENTĖ ŠVĖSTI AR MINĖTI

Prisimenu, kaip švėsdavome Nepriklausomybės šventę Lietuvoje. Labiausiai gimnazijos laikotarpyje. Išėdavome gimnazistai ilga rikiute iš gimnazijos aikštės. Stipriai žengiant pagal dūdų orkestro maršą „Nedėlios ryteli...“, žvelgiant viens į kitą draugišku žvilgsniu, džiaugsmui nebuvo galo. Ne vienas tada dar nepažinojome kitokios Lietuvos. Nužygiavę į miesto sodelį, prisijungdavome prie jau mūsų laukiančių šaulių, pavaraininkų ir kitų organizacijų su gražiomis vėliavomis. Po visų ceremonijų, sugrįžę rikiuotėje į gimnaziją, dainuodavome, eilėraščius skaidavome, Rapolas ir Bajus smuiku pagrodavo patias romantiškiausias melodijas (iš filmo „Kartą pavasari...“).

Rusų kariuomenei įžygiavus, Nepriklausomybės šventės nebešventė. Rikiuotės eisenos būdavo, tik jau ne tokiois progomis. Eidavome su Stalino, Molotovo paveikslais, užkabintais ant ilgų kotų. Išėjus nešanti, kišdavome koją, ar kaip „netyčia“ pastumdavome. Nešantis žinojo, kaip pargriūti. Iš Stalino, Molotovo likdavo tik skudurai. Kai kuriems ir rėmai sutrukę. Sugrįžus į gimnaziją, prasidėdavo tardymai, kalėjimai vyresniesiems.

Pasprukus nuo svetimųjų teroro, Vokietijos lageriuose pradėjome Vasario 16-osios šventę minėti. Pasimeldę, pasiklausydavome kalbėtojų, pasokdavome tautinius šokius, su liudėsiu padainuodavome liaudies daineles. Ir vėl į savo barako guolius. Susėdę ant kareiviškų lovelių, prisiminėdavome, kaip džiaugsmingai

Vytautas Jasulaitis, P. Vileišio 14-5, Vilnius, tel. 344-134; Violeta Literskytė-Zabielskienė, Pušų 17-4, Vilnius, tel. 723-828;

Valdemaras Michalauškas, Taikos pr. 79-15, Kaunas, tel. 756-238;

Laima Matulevičiūtė-Kazakevičienė, Birželio 23-osios 14-4, Kaunas, tel. 798-516; Asta Reklaitytė, A. Kacanausko 18-7, Kaunas, tel. 734-218;

Vytautas Žilys, A. Ramanausko-Vanago 1-37, Kaunas, tel. 724458.

LKKAS atstovas JAV — Jonas Variakojis, 3715 W. 68 St., Chicago, IL 60629, tel. (773) 585-8649.

Vytautas Jasulaitis LKKAS pirmininkas

švėsdavome Nepriklausomybės šventę laisvoje Lietuvoje.

Atvažiuo į Ameriką, tą brangią Lietuvos sukaktį minėdavome, panašiai kaip ir lageriuose. Kviesdavome valdžios žmones, laukdami išgirsti ką geresnio Lietuvos ateitį. Linkėdavo nepriklausomos Lietuvos, duodavo gražius pažadus, ypač prieš rinkimus...

Atgavus Lietuvai laisvę, mes vis dar Nepriklausomybės šventę minime. Tie, kurie Lietuvoje šventė Nepriklausomybės šventę, žygiavo pagal maršo taktą su lietuviška vėliava, džiaugsmingai plakancia širdim, trokštame, esant laisvai Lietuvai, Nepriklausomybės šventę švęsti!

Rozė Ražauskienė Dearborn Heights, MI

PIKTA IR LIŪDNA

Perskaičiau Vytauto Gavelio laišką „Susidaro tikslus vaizdas“ („Draugas“, Nr. 7), pasidarė pikta ir liūdna.

Pikta, kad po penkių kelionių į Lietuvą žmonės temato tik jaunuolius, kurie „atrodė apsepe, netvarkingi, triukšmingi, kalbėjosi tik rusiškai“. Jų draugė buvo „rudos veido spalvos pusnuogė mergina“. Autobusų stotyje panašūs ti peliai. Toliau surašytos, daug kartų girdėtos, „horror stories“ apie tualetus ir biurokratus.

Nejaugi tai tikslus vaizdas? Sena išmintis sako, kad žmogus mato tai, ką nori matyti.

Lietuviškai kalbančio jaunimo galima išgirsti visai netoli nuo autobusų stoties. Jų apšvieta yra universitetuose, gimnazijose, bažnyčiose, krepšinio aikštelėse. Gatvėse sutinkti merginas, kurios nėra pusnuogės, bet, pagal išgales, gan skoningai apsirengusios. Aš po vienos kelionės išsimečiau tokį vaizdą: Bernardinų bažnyčia Sekminių vigilija, jaunimas gieda. Ir jie giedoja visą naktį. Lietuviškai. Gal tas vaizdas ir netikslus, bet nerodėčiau jį pakeisti kitu.

Liūdna, kad V.G. laiškas buvo išspausdintas Sausio 13-osios išvakarėse. Prisiminiau tos dienos aukas. Daugiausia jaunuoliai, tik pradėję antrą dešimtmetį. Kai Lietuvai vėl reikės aukų, iš kur jos ateis? O mes? Mes mylėsime Lietuvą iš tolo...

Kazys Katilius New Stanton, PA

LENGVA KITUS MOKYTI

„Drauge“ (sausio 19 d. Nr. 12) A. Klimas bara visus išsivius, kad „Myli Lietuvą — iš

DVIDEŠIMT PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. VINCĖ Mickevičiūtė PAVILČIENĖ

Kai į saulę pasižiūriu,
Vakaro saulėje,
Man ji primena kaip gyva
Mylimą mamutę...

Vytė Nemunelis

Mirė 1974 m. vasario mėn. 12 d. Jau sueina dvidešimt penkeri metai, pilni liūdnos ilgesio ir gražių prisiminimų nuo mūsų mylimos Mamytės ir Senelės mirties. Jos atminimui Šv. Mišios bus atnašaujamos vasario mėn. 7 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 S. Claremont, Čikagoje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti Šv. Mišiose ir prisiminti a.a. Vincę savo maldose.

Nuliūdę: duklė Audronė, anūkas Vytas ir žentas Medardas.

čia „Kuo pats kvep, tuo ir kitą tep“ (sausio 22 d.). Mes turime daug patarlių ir pamokymų, bet be Dievo mokslo ir Jo išminties, ar nelaikas grįžti prie Šv. Rašto skaitymo ir padėjimo garbingoje vietoje, pvz., šeimoje ant valgomojo stalo garbingiausioje vietoje.

Nė viena knyga pasaulyje nėra susilaukusi tokio didelio pasisekimo kaip Biblija — Šv. Raštas. Ji turėjo daug priešininkų, tačiau visuomet buvo ir yra tų, kurie ją skaityto, brangi, myli, platina žmonėse, laiko garbingoje vietoje. Krikščionys ją skaito kiekvieną dieną ir sujungia šeimą maldai, Dievo malonių padėkai. Šv. Raštas yra gairės, kaip įkvėpti Dievo žodį šeimoje ir Lietuvai. Jo įsakymai yra šventi, nes Viešpats myli pasaulį ir moko, kaip laikyti Jo žodį, gauti Jo išminties. Šv. Raštas turi daug išminties ir yra pati tobuliausia knyga pasaulyje.

Laikas įvesti Šv. Rašto skaitymą mokyklose: Amerikoje ir Lietuvoje — visose mokyklose, nuo pradžios mokyklos iki aukštųjų. Ypač amatų mokyklose, universitetuose ir techni-

kos fakultetuose. Šv. Raštas turi būti skaitomas su tėvais mokyklose, kad tėvai gautų daug išminties ir nebūtų be žinių apie teisingą Dievo mokslą ir auklėjimą.

Rama Alminienė Bloomington, IN

MARIAUS KATILIŠKIO SKAITYTOJŲ DRAUGJA

New Yorke po Antro pasaulinio karo atsirado įvairios draugijos puoseleti individualių rašytojų veiklą skaitymą ir nagrinėjimą. James Joyce turi net kelias tokias draugijas, pradedant specialistais ir baigiant naujokais.

Rudenį PLC Lemonte mačiau nuostabią filmą apie Marių Katiliškį. Artimieji ir draugai kalbėjo apie rašytoją, o taip pat kalbėjo ir pats Marius Katiliškis. Kodėl tai nepratęsti kas mėnesį? Juk Lemonte Katiliškis gyveno ir kurė. Juk dar tebėra gyvi jo amžininkai. Atejo laikas įsteigti „Mariaus Katiliškio skaitytojų draugiją“.

Saulius Šimoliūnas Detroit, MI

LIETUVA BE DIEVO!

Skaiciau Juozo Plato, jauniuko auklėtojo kritiką apie auklėjimą be Dievo Lietuvoje ir

BŪKIME PAŽĪSTAMI MES ESAME JŪSŲ DRAUGAS

Susipažinimui vieną mėnesį siūsiame jums ar jūsų pažįstamiems DRAUGĄ nemokamai.

☐ Aš noriu susipažinti su DRAUGO dienraščiu.

☐ Aš siūlau susipažinimui siųsti nemokamai DRAUGĄ vienam mėnesiui šiam asmeniui:

Vardas/pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas: _____

Skaitytojai, pasiūlykite DRAUGĄ savo vaikams, draugams, ir pažįstamiems, kurie dar jo neskaity.

DRAUGAS
4545 W 63 STREET
CHICAGO, IL 60629

Administratorius
Valentinas Krumpelis

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Casimir G. Okasa, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

+29c per/min
I LIETUVĄ

GLOBAL KEY
PREPAID
CALLING CARD \$50

TELEFONO KORTELES
\$10-30MIN
\$20-64MIN
\$50-167MIN

Užsakymo Paštu Forma

Value	Amount	Total
\$10	X	
\$20	X	
\$50	X	
Send check or money order to: L. Zukas, P.O. Box 811361, Chicago, IL 60681		Subtotal
		S&H
		Free
		Total

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____
STATE _____ ZIP _____
PHONE _____

\$10 KORTELE VEIŠI PERKANT UŽ \$100 SUMĄ

TEL 773-251-5822

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Sulaukęs 80 metų amžiaus, trečiadienį, vasario 3 d., Marijampolėje mirė teol. lic. jubil. kun. Pranas Šulskis, MIC. Velionis pašarvotas Marijampolės marijonų Sv. Arkangelo Mykolo bazilikoje. Laidotuvių Mišios ir palaidojimas į Marijampolės senąsias kapines bus šeštadienį, vasario 6 d.

Kun. Petras Barauskis, MIC, mirė š.m. vasario 3 d. slaugos namuose Danielson, Conn., sulaukęs 91 m. amžiaus. Š.m. sausio 22 d. jis buvo atšventęs savo kunigystės 60-ąsias sukaktuves. Į t. marijonų vienuoliją kun. Barauskis įsijungė 1934 m., amžinuosius įžadus davė 1938 m. Baigus t. marijonų Marian Hills seminariją Clarendon Hills, Ill, Kunigu išventintas vyskupo William O'Brian 1939 m. Kun. P. Barauskio palaikai bus parvežti į Čikagą ir palaidoti Sv. Kazimiero kapinėse, t. marijonų sklype.

Amerikos Lietuvių gydytojų valdyba praneša, kad yra pakviesta iš Vašingtono Centrinės valstybinės medicinos bibliotekos informatikė Dalė Lukienė, kuri skaitys paskaitą tema „Naujausios informatikos žinios medicinoje“. Paskaita ruošiamą kovą 19 d. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Taip pat bus vakarinė ir pasitarimai profesiniais reikalais. Pradžiai 630 val. vak. Informacijos teikiamos tel. (vakarais): 773-434-4547; 708-386-3454; 773-776-7337. Apie dalyvavimą reikia pranešti iki kovo 12 d. Kvietiami visi kolegų gydytojai.

Šv. Kazimiero seserys kviečia visus dalyvauti Mišiose jų vienuolyne šeštadienį, vasario 6 d., 9:30 val. r., meldžiant Viešpatį, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišias aukos kun. Rimas Gudelis (Mišios bus lietuviškai).

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, kurią Cicero lietuviai minės vasario 6-7 d., miesto valdyba, viešame posėdyje sausio 26 d. priėmė atsišaukimą į gyventojus, kurį pateikė lietuvių kilmės miesto prezidentė Betty Loren-Maltese. Atsišaukimas pasakyta, kad vasario 6-oji skelbiama Lietuvių diena, o Lietuvos vėliava bus iškelta visą savaitę, nuo jos pakėlimo 12 val., vasario 6 d. Pilnojo Cicero gyventojų posėdžio salėje buvo ir daugiau kaip 20 Cicero lietuvių. Cicero Amerikos Lietuvių tarybos ir Lietuvių Bendruomenės vadovybės kviečia visus atsilankyti į vėliavos pakėlimą prie miesto valdybos (50th Ave. ir 25th St.). Ten bus pagerbta Cicero miesto prezidentė, įteikiant jai lietuvišką lele, kurią pasiūvė Albinas Ramanauskienė.

Cicero ALTo skryniaus pirm. Stasys Dubauskas (kairėje) ir Cicero LB apylinkės vicepirm. Mindaugas Baukus priima atsišaukimą Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga iš miesto valdybos prez. Betty Loren-Maltese. Nuotr. Cicero Town News

Prieš du dešimtmečius, Čikagoje švenčiamas savo šimto metų jubiliejų, Lietuvos dailininkų sąjungos, Mikolajaus Konstantino Čiurlionio galerijų Kaune ir Čikagoje įkūrėjas, profesorius, dailininkas Adomas Varnas (1879-1979) amerikiečių žurnalistas atskleidė ilgą amžiuskumą paslaptį — mėgstamas darbas, nuosaikus gyvenimo būdas, kasdieniai pasivaikščiojimai bei žmonos Marijos meilė, kuri ir padėjo sukurti įsimintiniausius darbus. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje sukaupia, 116 dailininkų sukurtą, vertingą 380-ies meno darbų kolekciją. Joje yra ir 7 dailininko A. Varno tapybos darbai. Vasario 12 d., penktadienį 7:30 v.v., JC Čiurlionio galerijoje atidaroma paroda, kurioje matysime turimus kolekcijoje dailininkų, jau nesancijų mūsų tarpe, darbus — kartos, prieš pusę amžiaus buvusios viena pagrindinių jėgų ir Lietuvos gyvenime.

„Ivertindama Jūsų kilnų darbo pastangas, Daytona Beach Lietuvių klubo valdyba ir šiemet skiria 100 dol. auką „Draugo“ leidimo paramai“, — taip mums rašo klubo valdybos išdininke Danutė Šilbajorienė. Nuosirdžiai dėkojame už auką.

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles, CA, kartu su „Draugo“ prenumeratos pratęsimu pridėjo tikrai dosnią 500 dol. auką. Tai jau nebe pirmas jo geros širdies parodymas vieninteliu užsienio lietuvių dienraščiui. Tariau nuoširdų aciu! Taip pat vėta pažymėti, kad gerb. Prelatas yra užprenumeravęs „Draugą“ į Lietuvą vysk. A. Vaičiui, kuris dienraštį gauna oro paštu (metinės prenumeratos kaina — 500 dol.).

„Pensininko“ žurnalas leidžiamas JAV LB Socialinių reikalų tarybos, redaktoriaus Karolis Milkovaitis gyvena Santa Monica, CA, administracija yra Čikagoje — administratore Elena Sirutienė, spausdinamas „Draugo“ spausdintuve, balandžio 24 d. šventė savo gyvavimo penkiolika metų.

Ši sekmadienį, vasario 7 d. JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba rengia Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Pradžiai 10:30 val. r. Mišiomis Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Per Mišias giedos solistas Algimantas Barniškis ir jo vadovaujamas parapijos choras. Organizuoti su vėliavomis dalyvaus šauliai ir Lietuvos Vyčiai. Po Mišių mokyklos salėje vyks akademinė ir meninė dalis. Kalbės Povilas Vaicekuskas, meninę dalį atliks Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė ir solistas A. Barniškis su jo vadovuojamu choru.

Muz. Arūnas (Robertas) Kaminskas diriguos W. A. Mozart operą „The Magic Flute“, kurią stato DePaul Operos teatras. Spektakliai vyks vasario 6 d., šeštadienį, 7:30 val. vak., ir sekmadienį, vasario 7 d., 2 val. p.p., DePaul universiteto Merle Reskin teatre, 60 E. Balbo Dr., Chicago, IL (700 south). Bilietus galima užsisakyti ir telefonu 312-922-1999. Lietuviai turėtų susidomėti šiuo pastatymu ir gausiai dalyvauti.

Lietuvos Dukterys melsis už draugijos steigėją kun. F. Gurecką ir pernai Lietuvoje mirusį buvusį draugijos kapeiloną kun. J. Juozevičių bei visas mirusias narses ir rėmėjus. Šv. Mišias vasario 7 d., 10 v. ryte, Jėzuitų koplyčioje aukos kun. J. Vaišnys, SJ. Po to Jaunimo centro mažojoje salėje vyks draugijos narių metinis visuotinis susirinkimas.

Lietuvių fondo praėjusiam suvažiavime pakartotinai iškilus negalincijai jame dalyvauti LF narių igaliojimų teisingumo ir jų panaudojimo klausimui, suvažiavimas išrinko komisiją, įpareigodamas ją tą klausimą išaiškinti ir dėl to kylantiems dažniems nesusipratimams išvengti, paruošti pasiūlymus, svarstyti šiais metais įvykstantiems suvažiavimams. Komisija, susidedanti iš pirm. Viktoro Naučiaus, sekr. Broniaus Nainio ir nario Rono Jurkaus, pasiūlymus paruošė ir, pagal suvažiavimo nurodymus, sausio 27 d. įteikė LF įstatų komisijai jos sušaukiamame posėdyje Pasaulio lietuvių centre, Le-monte. Be įstatų komisijos narių, posėdyje dalyvavo kai kurie LF tarybos bei valdybos nariai. Pateikusi savo nutarimus šiam posėdžiui, komisija siūlė juos įrašyti į įstatų keitimų projektą ir pateikti svarstyti ateinančiam LF metiniam suvažiavimui 1999 m. balandžio 24 d.

Šiaurės vakarų Indianos lietuvių organizacijos rengia Vasario 16-sios minėjimą vasario 14 d., 1 val. p.p., VPW salėje, 6880 Hendricks St., Merrillville, IN. Maloniai kviečiame apylinkės lietuvius dalyvauti.

Aleksas ir Aleksandra Pabrėžos, Oak Lawn, IL, ilgametiai Draugo fondo nariai, vėl aplankė DF su 200 dol. įnašu, pasiekdami tokstantinę ir tapdami garbės nariais. Už nuolatinę paramą Draugo fondui labai dėkojame.

KAS NAUJO „MARGUTYJE II“

Esame įpratę 8 val. vak. atsisukti radio stoties AM 1450 bangą ir klausytis „Margutis II“ radio laidos. Iš tolo, atrodo, viskas gerai. Studija perduoda įdomias laidas, geras garsas, bet trūkumų ir žinių gausybė. Girdime iš Lietuvos Kultūros ministerijos ir prezidentūros telefoninius pranešimus. Girdime vietos visuomeninių, kultūrinių bei įvairių organizacijų pranešimus, kvietimus, skelbimus, įvykius, o taip pat muzikos ir lietuviškų dainų melodijas. Už visas minėtas paslaugas „Margutis II“ nereikalauja atlyginimo, bet neatsisako aukų. Valdybos užmojai yra planingi ir, atrodo, praktiškai įvykdomi.

Bet ne viskas taip sklandžiai einasi. Vasario 2 d. „Margutis II“ valdyba, kurią sudaro: Matilda Marcinkienė, Birutė Jasaitienė, Dalia Sruogaitė, Vaclovas Momkus, Bronius Silionas ir Marija Remienė — pirmininkė, posėdžiavo. Valdybos nariai džiaugėsi pasiekimais, talentingais programų pranešėjais: Rychiu Januška, Dalia Sokienė ir Emi-

lija Andrulytė. Išdininke Birutė Jasaitienė pranešė izdo stovį. Didžiausias rūpestis yra finansai — kaip išlaikyti „Margutis II“ laidą. Pailginus „Margutis II“ radio laidą iki 8:45 valandos, susidarė didesnės išlaidos, o pajamos nepadidėjo. Dabar „Margutis II“ išlaikyti reikia bent 5,000 dolerių vienam mėnesiui. „Margutis II“ valdyba dėkinga rėmėjams, kurie skelbiasi radio laidoje. Bet rėmėjų skelbimai negali padengti visų išlaidų. Be dosnių aukotojų, kurie klausosi „Margutis II“, ir ji vertina, atsiųsdami savo paramą, neišlaikytų. Daug padėtų kalėdinės aukos. O kaip bus toliau? Šiame posėdyje ypač buvo atkreiptas dėmesys į rėmėjų-gėradarius, ir jų pastabas ir pageidavimus.

Apsvarstius einamuosius reikalus, ilgiau buvo sustota prie artėjančio renginio, kuris įvyks kovo 14 d., sekmadienį, 3 v. p.p., Jaunimo centre. Los Angeles Dramos sambūris atvyksta į Čikagą ir vaidins 2-jų veiksmų Kazio Sajos komediją „Savaitgalio romanas“. Veiksmas vyksta žemaitiškoje Palangoje. Grakščių pušų pavėsyje. Aukštiname pajūryje atgyja, atjaunėja, ištrūkę iš kasdienybės ir miesto dulkių, vasarotojai. Naujos pažintys, viltys... Gyvenimas čia rieda ir kunkuliuoja, likimas suveda ir išskiria poras. Atvykę į šį spektaklį, pamatysite, kas gali atsitikti, pasitiekę ir išleisti žmoną vieną į Palangą atostogauti. Norint viską išpa-sakoti, reikia būtinai atvykti ir pamatyti spektaklį „Savaitgalio romanas“. Komedija meistriškai paruošta režisieriaus Algimanto Žemaitačio, o ją atlieka patyrę aktoriai: Ramunė Vitkienė, Sigutė Mikutaitytė-Miller, Raisa Urbanienė, Saulius Stančikas, Amandas Ragauskas ir Haroldas Mockus.

„Margutis II“ valdyba nuoširdžiai kviečia Čikagos ir apylinkių visuomenę atvykti kovo 14 d. į Jaunimo centrą, praleisti malonią popietę ir kartu parenti „Margutis II“ radio laidą. Bilietus galima įsigyti „Seklyčioje“. Po spektaklio bus galima pasigardžiuoti skaniais cepelinais-didžukuliais JC kavinėje.

Marija Remienė

LIETUVOS SPORTO ENCIKLOPEDIJOS REIKALAS

Lietuvoje pilnu tempu ruošiamas Lietuvos Sporto enciklopedija — pirmasis tokio pobūdžio leidinys tėvyneje. Į jį norima įtraukti ir užsienyje gyvenčius ar gyvenančius lietuvių sportininkus, sporto organizatorius, veikėjus, žurnalistus.

Apie tai daugiau žinių suteikė 1998 m. gruodžio mėnesį čia viešėjęs LSE vyr. redaktorius dr. Henrikas Šadžius. Jis pakvietė Čikagoje gyvenantį sporto veikėją, žurnalistą Edvardą Šulaitį organizuoti medžiagą apie Amerikos lietuvių sportininkus bei veiklą.

Taip pat į šį darbą nutarta įjungti Sigitą Krašauską, Algirdą Bielskį, Kęstutį Čerke-liūną, Praną Mickevičių ir Petrą Petrūtį.

Reikia pasakyti, kad Lietuvoje medžiaga LSE jau yra beveik parengta, tad užsienio lietuvių atžymėti reikia galimai greičiau. Pirmąjį enciklopedijos tomą norima išleisti dar šiemet.

Turintieji bet kokios retesnės medžiagos, pvz. apie JAV lietuvių sporto klubus ar pavienius žymesnius sportininkus, kviečiami ją tuoj pat siųsti šiuo adresu: E. Šulaitis, 1330 So. 51 Ave., Cicero, IL 60804, tel. ir faksas (708) 652-6825.

E.Š.

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos valdyba posėdžio metu. Iš kairės: dr. Arvydas Vanagūnas, dr. Daina Varkojytė, dr. Gediminas Balukas ir dr. Vacys Saulys.

VERSLŲ ŽINIOS

LBC PREKYBOS MISIJA Į LIETUVĄ

Sausio 26 dieną „Drauge“ išspausdintame straipsnyje „Nuo minčių prie darbų“ buvo paminėta, kad Lietuvos Verslo tarybos nariai kovo viduryje ketina vykti į Lietuvą ir užmegzti ryšius su Lietuvos bei Amerikos valdžios institucijomis ir įvairiomis verslo organizacijomis. Kadangi po straipsnelio pasirodymo Lietuvos Verslo tarybos nariai susilaukė nemažai klausimų, nutarė kiek plačiau aprašyti prekybinės misijos tikslus bei programą.

LBC verslo misijoje ketina dalyvauti apie 10 - 15 Amerikos lietuvių verslininkų iš Illinois, Michigan, Ohio, Massachusetts ir Maryland valstijų. Verslininkų grupė planuoja išvykti iš Čikagos apie kovo 10 ar 11 ir grįžti apie kovo 20 dieną. Į šią prekybą misiją nebūna įtrauktos Amerikos įmonės, kadangi savo pirmojoje kelionėje lietuvių verslininkai norėtų savo tarpe susipažinti su verslo vystymo ga-

Humoristinės, žemaitiškos, lengvo roko stiliaus Žilvino Zvagulio atliekamos dainos patiko klausytojams, sausio 26 d. susirinkusiems Willowbrook salėje. Linksmą koncertą surošė „Show center“ grupė. Nuotr. Donato Tūjūnėlio

Lietuvių fondas praneša, kad 1999 metų švietimo, kultūros bei kitiems lietuvių išlaikymo poreikiams remti prašymai turi būti įteikti iki šių metų kovo 15 dienos. Prašymus studentų stipendijoms reikia įteikti iki balandžio 15 d. Prašymų anketas lietuvių išlaikymo paramai bei studentų stipendijoms galima gauti Lietuvių fondo raštinėje darbo dienomis, nuo 9 val. iki 5 val. p.p., 14911 127th Street, Lemont, IL 60439; telefonas (630) 257-1616. Užpildytas prašymų anketas prašoma grąžinti paštu arba įteikti asmeniškai Lietuvių fondo raštinėje nurodytu adresu.

limybėmis, aptarti bendradarbiavimo perspektyvas ir pasitarti dėl problemų su kuriomis susiduria kitų kraštų verslininkai, bandantys vystyti verslus Lietuvoje.

Birželio mėnesį Illinois valstijos tarpautinio verslo departamento rengia prekybos misiją į šešias Rytų Europos valstybes bei Baltijos kraštus. Lietuvos Verslo taryba buvo pakviesta padėti, ruošiant programą Lietuvoje. Lietuvių verslininkų misija yra lyg ir parengiamasis žingsnis šiai programai.

Lietuvos generalinio konsulo Giedriaus Apuoko pastangomis, LBC misijos dalyviai susitiks su Lietuvos Respublikos prez. Valdu Adamkumi bei JAV ambasadoriumi Lietuvoje Keith Smith. Į programą taip pat buvo įtraukti susitikimai su USA Chamber of Commerce, veikiančiu Lietuvoje, Laisvosios rinkos instituto darbuotojais bei jų prez. Elena Leontjeva, Pramoninių konfederacijų, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų nariais ir jų sąjungų Vilniuje. Lietuvos televizija „Baltija“ ketina paruošti informacinę laidą apie Amerikos lietuvių verslininkų vizitą į Lietuvą.

Vizito metu bus pasirašyta seserinio bendradarbiavimo sutartis su Klaipėdos rūmais, kadangi klaipėdiečių vizitas paskatino Amerikos lietuvių verslininkus įkurti Lietuvos Verslo tarybą. LBC kone kasdien kalbasi ir keičingai bendradarbiauja su Klaipėda

ir yra rūmams dėkinga už visokeriopą pagalbą.

Misijos metu planuojama apsilankyti Klaipėdoje kovo 17-19 d. vykstančiame Transporto Expo, į kurį atvyks verslininkų iš Europos, Baltijos valstybių, Rusijos.

Pagal grupės narių pageidavimus, Klaipėdos Prekybos ir pramonės rūmai surengs individualius susitikimus su pageidaujamomis verslo organizacijomis ar asmenimis. Šiuo metu Lietuvos Verslo taryba ruošia dalyvių sąrašus, jų atstovaujamų organizacijų aprašymus ir informaciją, kurių tikslų misijos nariai siekia išvykos metu.

Prie Lietuvos Verslo tarybos misijos į Lietuvą gali prisijungti visi pageidaujantys. Tapti tarybos nariu nėra sudėtinga: nario mokestis pavieniui asmeniui yra 50 dolerių per metus. Bendrovių nario mokestis priklauso nuo jų dydžio: nuo vieno iki penkių darbuotojų — 75 doleriai, nuo šešių iki penkiasdešimt — 100 dolerių, nuo penkiasdešimt vieno iki šimto — 150 dolerių, nuo šimto vieno ir daugiau — 200 dolerių per metus. Jei kas pageidauja tapti Lietuvos Verslo tarybos rėmėju, turi sumokėti 500 dolerių.

Daugiau informacijos galite gauti, kreipdamiesi į Lietuvos konsulatą, taip pat skambindami telefonu 847-540-6098 arba siųsdami faksą 847-540-6120. Lietuvos Verslo taryba mielai padės vystant verslo ryšius su Lietuva.

Angelė Kavakienė

SKELBIMAI

• **Amerikos Lietuvių radijas,** vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632. (sk.)

• **Praleiskite vieną savaitę** šią žiemą plaukiant saulėje Karibų jūroje. Septynios dienos — 1999 m. sausio 31 d. — vasario 7 d. Kaina \$1,339. First Class Travel, tel. 847-392-6320 arba 1-800-470-3358. (sk.)

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus Andrius Kurkulis, tel. 312-879-7751, dirbą su First Albany Corp. Čikagoje. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730. (sk.)

• **Lietuvos Dukterų draugijos** narių metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, vasario 7 d. Jaunimo centre; 10 val. ryto šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje kun. F. Gurecko, kun. J. Juozevičiaus bei kitų mirusių narių ir rėmėjų intencija; 11 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje vyks visuotinis darbas susirinkimas. Narės ir viešnios kviečiamos. (sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai dėkoja Stephanie Laucius iš Elizabeth, New Jersey, kuri atsiuntė \$500 auką a.a. Edward Laucius atminimui. Auka skirta LML kovai prieš džiova. Dėkojame už dosnumą. (sk.)

• **Lithuanian Mercy Lift** nuoširdžiai įvertina visus rėmėjus ir aukotojus. Su jų dosnumu LML gali toliau veikti, teikiant visokeriopą mediciniską pagalbą Lietuvai. LML dėkoja Norman ir Lois Karasa, Monument, CO, už \$200, American Lithuanian Club, per Ireną Jadelis iš Lakehurst, New Jersey, už \$100 auką. (sk.)

• **Vanda Prunskienė,** Oak Lawn, IL, per „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą paaugojo Tremtinių Grįžimo fondui \$10,000. (sk.)

• **Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė** ruošia gegutinę š.m. vasario 7 d. 12 val., 2417 W. 43 St. Bus karštas maistas, kava, spurgos, veiks baras, laimės šulins ir kiti pajvainimai. Gros Kosto Ramanauskio orkestras. Visi kviečiami atsilankyti. Valdyba.

773-535-9300